

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΧΑΝΙΑ 15 Μαΐου 1957

ΕΤΟΣ ΣΤ' ΤΕΥΧΟΣ 14ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1.50

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

20 ΜΑΪΟΥ 1941

Χίτλερ νά μὴν τὸ καυχῆθῃς
ὅτις κάτησες τὴν Κρήτη
ξαρμάτωτη τὴν εὐρηκῆς
κι' ἐλείπαν τὰ παιδία τῆς
στὰ ξένα πολεμοῦσανε.
πάνω στὴν Ἄλβανία
μὰ παλι πολεμήσανε.

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ήταν μ' α' μαύρη νύκτα τοῦ Γενάρη!

Μαύρα βαρειά σύννεφα κάλυπταν τὸν οὐρανό, κι' ὁ ἱελλο-βοριάς ἔταιζε ἕνα ἄγριο παχνίδι μὲ τοὺς καπνοδόχους σὲ μιὰ γωνιά, Ἄστραπές αὐ' ἀκωναν τὸ στερέωμα καὶ τὸ χιονόνερο ἔπεφτε ἀδιάκοπα πάνω σ' ἰς κεραμιδένιες στέγες καὶ παράγκες τοῦ χωριοῦ πολλαπλασιάζοντας τὸν θόρυβο ποὺ ἔκανε ὁ βορᾶς. Πότε-πότε ἔσπουσε αὐτὴ τὴν ὀχλοβοῆ ἕνα βέλασμα προβάτου ἢ τὸ νιαούρισμα κανειὸς γάτου κι' ὕστερα πάλι τὸ ἴδιο πανδαιμόνιο συνεχιζόταν. Οἱ κάτοικοι λὲς κι' εἶχαν πεθάνει γιὰ τὶ κανεὶς δὲ φαινόταν πουθενά, καὶ τὸ φῶς τοῦ μικροῦ καφενείου ἦταν σβυστό...

Ὅλοι τοὺς καθόταν στὰ τζάκια φοβούμενοι νὰ ξεμουτίσουν μ' αὐτὴ τὴν κοσμοχαλασιά. Τὰ μικρὰ ἀκούγαν τὰ παραμύθια τοῦ παπποῦ κι' ἡ μάνα ἄναβε τὸ καντήλι τῆς Παναγίας παρακαλώντας τὴν Μεγαλόχαρη νὰ κοπάσῃ αὐτὴ τὴ θεομηνία ποὺ τόσο τοὺς φόβισε Κανένα μάτι λοιπὸν δὲν ἔβλεπε αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ δρᾶμα ποὺ παιζόταν σ' ἕνα ἀπρόσιτο ἀπὸ θεατὰς αὐτὴ τὴ νύκτα θέατρο, στὴν ἀηφοριά τοῦ χιονισμένου δρόμου ποὺ ἔφερνε στὸ χωριό. Ἐνα μάτι μόνο τὸ παρακολούθησε, αὐτὸ τὸ μάτι ποὺ βλέπει τὰ πάντα κι' ἔδ' ἔκρυσσε σ' ἀνίκρυσμα τῶν προσώπων τοῦ ἔργου τόσο, ὥστε θέλησε νὰ τὰ πάρῃ κοντὰ Του...

Ἐπάνω στὸν χιονισμένο αὐτὸν δρόμο περιπατοῦσαν δυὸ παιδιά. Ὁ Θεὸς νὰ τὰ ἔκανε παδιά! Κάθε ἄλλο ἀπὸ ἄνθρωποι ἦσαν. Ἐμοιάζαν μὲ τὰ οκιάχτρα ποὺ φοβίζουσαν τὰ πουλιά καὶ τὸ ζῶα. Τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο βάδιζαν ἀργὰ σάν ἡ κοσμοχαλασιά νὰ μὴν τοὺς φόβιζε. Τὶ νὰ φοβηθοῦν; Μὴ λασπώσουν τὰ ὑποδήματά τους; Γυμνά ποδάρια συνηθισμένα στὸ χιόνι καὶ σὶς λάσπες. Μὴ βρέξουν τὰ κουστὸύμια τους; Μισὰ μανίκια ἀπὸ ἕνα πουκάμισο, κι' ἕνα τρύπιο, παντελόνι καὶ σακκάκι! Αὐτὰ φοροῦσαν! Δὲν τοὺς τρώμαζαν οἱ ἀστραπές καὶ τὰ χιόνια, καὶ στὸ νοῦ τους δὲν ἦρθε καν ἡ σκέψις τῆς πνευμονίας. Μὰ δὲν ἦσαν μόνον αὐτὰ! Τὸ ἕνα ἔστερεῖτο τὸ φῶς! Τὰ ματάκια του ἦσαν κλειστά καὶ γι' αὐτὸ ἐκρατοῦσε τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸ χέρι. Στὸ φῶς μιᾶς ἀστραπῆς τὸ ἕνα ποὺ ἔβλεπε ἀγνάντεψε τὸ χωριὸ ποὺ ἦταν πιά κοντὰ τους κι' ἔβγαλε ἕνα ἀναστεναγμὸ ἀνακουφίσεως.

—Κουράγιο Γιώργο κι' ἐφτάσαμε.

Ἄκουσθηκε ἡ τρεμουλιαστὴ του φωνὴ νὰ λέ-

γη στὸ τυφλό.

Τὸ τυφλὸ δὲν μίλησε. Ἄραγε τί σκεφτόταν; φτάσαμε... ποῦ;.. Οἱ πόρτες κλειστές, ποῦ θὰ πάμε, Αὐτὰ σκεφτόταν τὸ τυφλὸ κι' ἔκλαιγε βουβὰ μὴ τὸ ἀκούσῃ ἄλλο.

Περπατώντας ἔφτασαν στὰ πρῶτα σπίτια τοῦ χωριοῦ. Ποῦ νὰ πάνε; Ποιὸ σπῆτι νὰ κτυπήσουν, πῶς πόρτα; Βρῆκαν μιὰ γωνιά, ὅπου ὁ ἄνεμος δὲν πολυφυσσοῦσε καὶ τὸ χιόνι ἔπεφτε λιγυστό...

—Κάθισε Γιώργο. Ἐδῶ θὰ κοιμηθοῦμε ἀπὸψε καὶ ὅταν ξημερώσῃ ἴσως βροῦμε στέγη. Ἐὰ πλώσαν καὶ τὰ δυό. Κρεβάτι τους τὸ χῶμα τὸ ὑγρὸ, μαξιλάρι τους μιὰ πέτρα καὶ πάπλωμα τὸ χιόνι ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ τὸν οὐρανό... Ἴτι νὰ κάμουν; Οἱ γονεῖς των σ' ἕνα βομβαρδισμὸ σκοτώθηκαν κι' οἱ δυὸ κι' ὁ Γιώργος ἔχασε τὸ φῶς του! Γύριζαν ἀπὸ ἴστε τὰ χωριά καὶ ζητιάνευαν, κι' ὅσο μεγάλωναν τόσο μεγάλωνε κι' ὁ πόνος τῆς ὀρφάνιας μέσα τους. Στὸ ἀτέλειωτο ταξίδι τους εἶχαν ὑποφέρει πολλά. Πόσες καὶ πόσες φορές δὲν κοιμήθηκαν νηστικά ὅπως αὐτὴ τὴ βραδυά; Συνηθισμένα λοιπὸν ἐξάπλωσαν καὶ τὰ δυὸ τὸ ἕνα δίπλα σι' ἄλλο γιὰ νὰ κοιμηθοῦν...

Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ δὲν μπορούσαν νὰ κλείσουν μάτι. Τὸ τυφλὸ σ' ἠφογύριζε ὅλη τὴν ὥρα καὶ μονολογοῦσε...

—Προσπάθησε νὰ κοιμηθῆς Γιώργο, ἡ ὥρα περιᾶ.

—Δὲν μπορῶ Μηνᾶ...δὲν ξαίρω τί ἔχω ἀπόψε.....

Σῶπασαν ὕστερα καὶ τὸ δυό. Μὰ σὲ λίγο μίλησε τὸ τυφλό.

—Μηνᾶ κρυώνεις; γιατί τρέμεις; Ἐγὼ τέτοια ζεστασιά δὲν αἰσθάνθηκα μόνον ὅταν ζοῦσαν ὁ μπαμπᾶς καὶ ἡ μαμά...στὸ σπῆτι μας.

Ἐλα ἔδῶ κι' ἐσὺ νὰ μὴν κρυώνῃς... Μὰ... γιὰ στάσου! τί βλέπω;...

Ἡ...μαμά...ὁ... μπαμπᾶς... Μηνᾶ τρέξε νὰ τοὺς ἀνταμώσωμε, κι' ἔπιασε τὸ Μηνᾶ ἀπ' τὸ χέρι.

—Σῶπα Γιώργο, ..ὁ εἰρεῦται; Δὲν μίλησε τὸ τυφλό. Φαινόταν ὁμως εὐχαριστημένο καὶ γελαστό.

Σὲ μιὰ στιγμὴ μίλησε πάλι.

—Μηνᾶ ἔλα σοῦ λέω. Νάτους...ἡ μαμά...ὁ μπαμπᾶς...ὅτι πῶς μᾶς περιμένουν!

Τώρα μίλησε κι' ὁ Μηνᾶς.

—Ἐρχομαί Γιώργο. Ἐλα νὰ, ἔτσι ἀγκαλια

ΕΤΣΑ ΤΟ ΛΑΧΕ ΚΑΙ ΠΑΕΙ

Είναι δειλινό ένα εξαίσιον λυκόφως. Καθισμένη κάπου γράφω αυτές τις έντυπώσεις της σημερινής ημέρας. Μετά απ' τις κουραστικές ημέρες των εξετάσεων ήλθε να γλυκάνη την μαθητική ζωή μας αυτό το γεγονός. Το πρωί ο κ. Γυμνασιάρχης μας μās παρουσίασε κάποιον τυφλόν, ο οποίος θα μās έπαιζε μερικά κομμάτια από μουσική ακορντεόν. Γλυκειά άπλώνετο ή μελωδία, ή μουσική ζωντανεύε τις καρδιές όλων μας. Η παιδική μας καρδιά ζούσε ώρες χαράς. Τι λύπη όμως! Ήταν κάτι άλλο πολύ ψυχρό. Ήταν ένας άνθρωπος πολύ άδικημένος απ' την φύσιν. Όλους μας μās έχει προικίσει ή φύσις μ' ένα πολύτιμο όργανο, τὰ μάτια. Αυτά που εκείνος τώρα εσπερείτο. Τὰ συναισθήματά του ακούγονται με τόν άταλό ρυθμό της μουσικής. Τὰ χέρια του κινούνται άρμονικά κι' ή μελωδία άντηχεί σαν άγγελια φωνή

Αυτός ο τόσο άδικημένος και κάτατρεγμένος απ' την φύση άνθρωπος, κατώρθωσε με κόπους πολλούς να μάθη αυτό που θα του χρησίμευε εις τη ζωή του, διά τὸ καθημερινόν ψωμί. Στερεΐται τὰ μάτια, αυτά που θα μπορούσαν να ταυ χαρίσουν την ευτυχία της φύσεως, να δῆ την πλάση, αυτά που ύμνει χωρίς να τὰ έχη ιδῆ. Πόσο λυπείται, δέν μπορεί να τὸ καταλάβη κανείς χωρίς να τὸ έχει νοιώσει εις την ζωή του. Τὰ μάτια! Άχ! τὸ πολύτιμο αυτό όργανο πόσοι δέν είναι αϊτία να ζοῦν εὐτυχισμένοι αλλά και άλλοι να ζοῦν στην δυστυχία. Πόσοι με αυτά τὰ μάτια προσπαθοῦν να κάμουν κακό σ' αυτούς που βλέπουν. Και πόσοι πάλι καταβάλλουν προσπάθεια για να δώσουν βοήθεια εις αὐτὸν που ακούν ότι δυστυχεῖ γιατί κι' αὐτοὶ ὑποφέρουν. Σ' αυτό τὸ ψυχρὸ χαρτί προσπαθῶ να γράψω λίγα λόγια για τὴν δυστυχία κάποιου τυφλοῦ.

ΕΛΕΝΗ ΕΜΜ. ΜΙΧΕΛΙΟΥΔΑΚΗ

Τάξις Δ'.

Καστέλλι Κισάμου

~~~~~
σιμέντι θα πάμε να τοῦ βροῦμε. Γιατί να μη ἔλθω; Πάντοτε στην ζωή μας μαζί δέν πηγαίνο με καντοί; "Ετσι και τώρα μαζί, ναί Μηδῆ, μαζί ἔλα...τρέξε να τὸς βλέπω και γὼ τώρα.

Πες μās γελοῦσι! Με τί λασχάρα μās περιμένουν!

"Εφυγαν και τὰ δυό. Πῆγαν ἐκεῖ ψηλά, όπου δέν ὑπάρχουν χιόνια, βοριάδες και γων ἐς παγωμένες. Ο Θεός ποι τὸ πορκοῦσουθοῖσε τὸ λυπήθηκε και τὰ πήρε κοντά Του, κονιά αϊοὺς άγαπημένους των γοητεῖς. "Ετσι τὸ πρωί, όταν κόπυσε ή καταιγίδα, οί χωρικοί τὰ βρηκαν ξυλισσμένα και μισοσκεπασμένα από τὸ χιόνι στην άπόμερη οὐή γωνιά. Σε λίγο ἔθυβαν τα δυό ὄραα θύματα της δλονοκτείου χορησπερίδος τοῦ βοριά και τοῦ χιονισοῖ!

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

Η' Γυμνασίου Σητείας

— Καλῶς ὄρισες Χρηστοφή μου, και ἴντα χαμπάργια από τὴ Χώρα;

— "Ιντα να σου πῶ και να μη σου πῶ μπρὲ σύ... Προῖμα.

— Μὰ πές μου Χρηστοφή, ἴντα παθες; "Ιντα κανει τὸ κοπέλι μας;

— Ντὰ ἴντὰ θελε να πάθω; Μὰ ἀφοῦ θέλεις να μάθης για τὸν ἀκριβοχαϊδεμένον σου, γροῖκα τσι ιστορίες του:

"Αμὰ φταξα ἐκιά στη Χώρα, ἐπῆτι ἀμέσως στην κάμερα τοῦ Μανωλιοῦ σου. Πάω λοιπὸς και τονέ θωρῶ νάναι ξαπλωμένος σαν τὸ κοπρόσκυλο ἀπάνω στη στρωματσέ ντου, και να χάσκη σαν τὸ γεροντογάϊδαρο ἐκείνουνε τοῦ Παλαβὸ Πωλιοῦ. Τονέ ρωτῶ λοιπὸς γιάντα δέν ἐπῆσε στοῦ σκολειὸ και μοῦ λέει πὸς δέν ἐκάνανε. "Εγὼ βέβαια οἰ κακομοίρης δέν ἐκάτεχα ἴντα διόλους ἐκάνανε και τονέ πίστεψα.

— Και ὕστερα;

— "Εχε ὑπομονή λα και σύ, μὰ γὼ θα σοῦ τὰ πῶ οὔλα. Και ὕστερα πὺν λέεις μοῦ γύρευε και τοῦ ἔδωσα μιάν εἰκοσιαρὲ φράγκα να πάη λέει να πάρη κιαιμὰ ὀκᾶ φασοῦλες να τσι ψήση για τὸ κλατσιό. Κι' ἀπόεις ἐπῆσα στοῦ σκολειὸ να ἰδῶ τάχα-τάχα ἀνέ κάνουνε, γιατί εἶδα ένα κοπελάκι που ἐφόργιε ένα μπλάβο καπέλο να ἔρχεται ἀποῦ κειδά. Πάω τὸ λοιπὸς μπαίνω μέσα και θωρῶ κιαιμὰ δεκαρὲ καθηγητάδες. Ρωτῶ ένα για τὸ ντελικινὴ μας και μοῦ λέει: Κύριε Χρηστοφή, οἰ γυιὸς σου δέν ἤρθε ἐδᾶ και τρεῖς μέρες στοῦ σκολειὸ και θα τονέ ἀπορίσω.

"Όντε τ' ἄκουσα μπρὲ Μαργιώ μου, με πιάσανε τὰ διαόλια μου. Τζιρητῶ λοιπὸς και πάω στη κάμερά ντου, μὰ τηνέ βριστω κλειδομένη. "Αλλά ξαφνικά τονέ θωρῶ πάνω σ' ένα σωρὸ σίντερα καθισμένο, που εἶχε δυὸ στρογγυλά σαν τσέρκουλα τοῖ λάτζας, να τσουροβολᾶ και να πημένη σαν νετὸ γέροντὸ διάολο...! Και ἄμα πῆε κάτω-κάτω ἀρχίνιξε τὸ παρατέλεμο να μοῦ φωνιάζει:

— "Άμε πατέρα μου στοῦκαλό, και πές χαιρετίσματα και τσι μάνας μου γιατί ἐγὼ ἔχω δουλειά.

— Και εἶναι ἔτσα τὰ πράματα Χρηστοφή μου;

— "Ετσᾶ ἴναι βέβαια και τούτανα κάνει οἰ παλαβός σου, που μοῦ τονέ παινᾶς και τοῦ λόγου σου. "Ετσᾶ τανε και την ἄλλη φορᾶ, και ἔτσα τὸ λαλεῖ και πάει...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΤΑΚΗΣ

Τάξις Ε' Γυμνάσιον Κολυμβαρίου

ΜΑΘΗΤΙΚΗ

ΚΛΑΨΕ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΕ

Ἐπόψε κλαίει πικρὰ τὸ χαροπόλι
 στῆς ἐκκλησιαῖς τὸ μαῦρο κυπαρίσσι·
 κλαίει κι' ἡ Φύση ἕνα λευκὸ λου-
 (λούδι
 γιατί σὲ λίγο πρόκειται νὰ σβῆση.

Ἦταν ἀνόηκι διαλεκτὸ μὲς τὰλλα
 καὶ τῶς γιὰ καμάρι τῆς ἡ Φύση
 μὰ μιὰ τοῦ χρόνου φλογισμένη στάλα
 τὸ ἔκαφε καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ζήση.

Κλαίει τὰ ἀνθη γύρω του· οἱ κρίνοι
 καὶ οἱ βιολέτες οἱ ξανθές, τὰ γιούλια
 κλαίει στὰ δέντρα τὰ πουλιά, οἱ
 (σπίνοι
 γιὰ τὸν ἀνθὸ πὺ χάγουν τὰ λουλοῦ
 (δια.

Κλάψε καὶ σὺ τελειόφοιτε τ' ὄραϊο
 καὶ διαλεκτὸ ἐκεῖνο λουλουδάκι
 καὶ ἐγὰλ' ἀπ' τὴν ψυχὴ—ἐγὼ στὸ
 (λέω—
 ἕνα δάκρυ νὰ κυλήσῃ στὸ ματάκι.

Γιατὶ ἐκεῖνο τὸ ξανθὸ λουλοῦδι
 ἦτο ἡ Ζωὴ πὺ μέχρι τώρα ζοῦσε,
 ἦταν χαριτωμένο ἕνα τραγοῦδι
 π' εὐχάριστα ἐσὺ τὸ τραγοῦδοῦσε.

Μαθητοῦδάκης Ἰωάννης
 Η' Τὰξ Γυμν. Πικαιοχώ ας

DYM SPIRO SPERO
 (Στὸν φίλο μου ΤΑΚΗ)

Μὲς στῆς ζωῆς τὸ δρόμο τὸν τραχὺ
 μέσα στὴ μαύρη καταχνιά τῆς ζήσης
 πολλές φορὲς τὸν πόνο τ' ἀπαντήσης
 μὰ πάντα γύρ' ἀπ' τ' αὐτιά σου νὰ
 [ἦχῃ
 τὸ dum spiro spero.

Οἱ φίλοι θὰ σ' ἀφήσουν μοναχὸ
 ἀλλ' ἐσὺ ἐν ὄσω ζῆς νὰ ἐλπίζης
 κι' ἂν γκρεμισθοῦν τὰ ὄνειρα πὺ
 (κτίζεις
 ἀπὸ μακρὰ ν' ἀκούης τὸ ἀχὸ
 τοῦ dum spiro spero.

Κι' ἂν ὄλοι σὲ κυττάζουν φθονερά
 κι' ἂν τὴ ζωὴ σου κυριεύσῃ ὁ πόνος
 κι' ἂν παρήγορος σοῦ μείνῃ μόν' ὁ
 (χρόνος
 κράτησε μὲ τῆς γνώσης τὰ φτερά
 τὸ dum spiro spero.

Βγγυ. Κολοκοτρώνης
 Ζβ' Πρακτικῶ

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ

Ἐς πάρωμε τὸ μαγικὸ τῆς φαντα-
 (σίας αἶ,
 τὸ φωτερό μας ἄλογο, τὸ ἄλογο τοῦ
 (ὄνειρου
 κι' ἄς τρέξωμε καλπάζοντας πρὸς τὸ
 (ψηλὸ παλάτι
 τὸ γαλανὸ κατάλευκο παλάτι τοῦ ἄ-
 (πέιρου

Ἐς κάνωμε μὰ ἐπίσκεψη, ἔστω μι-
 (κρή, στ' ἀστέρια
 καὶ πίσω ἄς ἀφήσωμε τὸν δρόμο
 (τῆς ζωῆς
 τῆς ἀθλίας κι' ἄς κυττάξωμε μὲ τὴν
 (ψυχὴ τὰ αἰθέρια
 γιὰ μιὰ στιγμή ἄς πετάξωμε ἀπ'
 (τὴ σκλαβιά τῆς γῆς.

Τὸ ξέρω εἶν' επικίνδυνο νὰ βγοῦμε
 (ἀπ' τὴν ἀλήθεια.
 τῆς καθημερινῆς τροχιάς. Νὰ βγοῦ-
 (με ἀπ' τὸ ζυγὸ
 πὺ μᾶς κρατᾷ ζῶα σκυφτὰ χωρὶς
 (παλμὸ στὰ στήθια.

Ἐμως τὸ γέλιο μιάς στιγμῆς δὲν
 (θάταν περιττὸ.

Τάκης Μητσοκιάκης

Η ΜΟΙΡΑ ΣΟΥ

Τ' ἀστέρια κοίταξα
 κάποια νύχτα,
 Κι' εἶδα στ' ἀπάνεμο
 κάποια σκιά
 πὺ πρώτη μ' ἔμασε
 στὸ νόημά σου.

Εἶδα τὶς χῶρες
 τῶν μυστηρίων
 μὲ τοὺς ψηλοὺς πύργους
 τῶν μύχιων πόνων.
 Τ' ἀστέρι σου εἶδα
 καὶ σένα νὰ λάμπῃ.

Εἶδα τὴ δίνη
 πὺ σὲ τυλίγει
 καὶ σὲ παρασέρνει
 μακρὰ ἀπ' τὸ φύσημα
 τοῦ ἄσπρου ἡλίου,
 τοῦ ἄσπρου σκολοῦ σου.

Εἶδα τ' ἀστέρι σου
 μέσα στὴ δίνη.

ΧΡΟΝΟΥ ΦΕΙΔΟΥ

Φίλε μου σὺ π' ἀκούραστος ψάχνει
 (γιὰ τὴν πνοή
 τῆς γῆς καὶ γιὰ τὸ νόημα τοῦ πό-
 (νου καὶ τῆς ζήσης
 πᾶρε στὰ χεῖλη τούτη δῶ τὴ θεϊκὴ
 (φωνὴ
 καὶ ψάλλε τὴν πολλὰς φορὲς βαθιά
 (γιὰ νὰ τὴν κλείσης.

Κάθε στιγμή σου δούλευε φίλε μ'
 (ἀλυπησιὰ
 καὶ μὴν ἀφήσεις χιλοστὸ στιγμῆς
 (νὰ σοῦ ξεφύγῃ.
 Σκέψου, στὸ αἰώνιο πέλαγος εἶσαι
 (σταλαγματιὰ
 κι' ἐφήμερο ἀργοφύσημα τῆς φύ-
 (τρας πὺ σ' ἀνοίγει.

Κάθε στιγμή σου δούλευε καὶ κάνε
 (τὴν πνοή
 τοῦ ἔργου πὺ ξανοίγεται στοὺς χάρ
 (τες τῶν αἰώνων.
 Κάθε στιγμή σου φύτευε σπόρο βα-
 (θειὰ στὴ γῆ
 καὶ κάνε δέντρα πὺ ρουφοῦν τὴ δύ
 (ναμὴ τῶν πόνων.

Κάθε στιγμή σου δῶσε τὴν τροφὴ
 (στὸ ἀγνό σου «ἐγὼ»
 τὴν πείνα τοῦ πὺ σ' ὀδηγεῖ στ' ἄ
 (γνωστα νὰ χορτάσης.
 Τὶς ὥρες χίτσε ἀκούραστα στὸ δρό-
 (μο τὸν ἀργὸ
 τῆς ζήσης. Κι' ἴσως κάποτε σὴν
 (πλήρωση θὰ φθάσης.
 Τ>>ης Μητσοκιάκης

Δειλὰ τρομολάμπει
 κι' ὄλο βαθαίνει
 μέσα στὶς χῶρες
 μὲ τοὺς πύργους.

Κοντὰ σου εἶδα
 καὶ μιὰ μαύρη μοῖρα
 μὲ μάτια σκοτεινὰ
 πὺ πάνω σου ἄπλωνε
 τὰ κρύα φτερά τῆς
 καὶ σὲ ἀργοσκέπαζε.

Τ' ἀστέρια ἔοβησαν
 ἀπὸ τὰ μάτια μου
 μὲ ἔμεινε ἐκείνη
 ἡ μαύρη μοῖρα
 φτωχὴ ψυχὴ μου
 ἡ ἀνυπαρξία,

Τάκης Μητσοκιάκης

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΚΥΠΑΡΙΣΙΑ

Κυτῶτε ἐκεῖ δλόμακρὰ τὰ μαῦρα
(κυπαρίσια
Εἶναι μακρὰ δὲν φαίνονται μ' δλό
(γυμνο τὸ μάτι
Εἶναι χωμένα σιωπηλὰ κι' ἀσάλευ-
(τα στὸν ὕπνο
μιᾶς δλοσκότεινης νυχτιάς, στὸν ὕ-
(πνο τῶν ὄνειρων

Τὰ μάτια ἀνοίξετε διάπλατα, μακρὰ
(μακρὰ κυτῶξετε.
Δὲν εἶναι τόσο μακρὰ στ' ἀλήθεια
(ὅπως θαρεῖτε.
Ὅμως μακραίνει ὁ φόβος σας πο-
(λὺ τις ἀποστάσεις
Τὸ ξέρω σεῖς δὲν θέλετε καθόλου
(νὰ τὰ δῆτε.

Σωστά, γιατί νὰ σκέπτεσθε τοῦ τρα
(γουδιοῦ τὸ τέλος;
'Ἡ ἐπωδὸς εἶν' ὁμορφη, Τὸ ξέρω,
(σᾶς ἀρέσει.
Κι' ἂν ὁμως εἶναι ὁμορφη δὲν ἔ-
(χει τοῦ θανάτου
τὴ δύναμη. Κι' ἔτσι κοντὰ θὰ ρθοῦν
(τὰ κυπαρίσια.

Τάκης Μητσακιάκης

ΤΟ ΧΙΟΝΙ

Κοιτῶ μπροστά μου. Τὶ χαρὰ !
Τὰ λούλουδα εὐωδιάζουν.
'Ἡ Ἄνοιξη. ὦ ἄνοιξη ἐσύ, τὶ εὐ-
(τυχία !

Τὰ νειάτα ἐδῶ, τὰ λούλουδα
τὰ παιδικὰ τὰ χρόνια.
Τ' ἀνθιά, τὰ ροδοπέταλλα
δροσιά, χαρὰ σταλάζουν.
Καὶ μέσ' στ' ἀνθιά καὶ τὰ δεντρά
τὸ χιόνι. Λίγο χιόνι
ποῦ τραγουδώντας χάνεται.

Τ' ἄσπρα μαλλιά πῶς τραγουδῶν
νοσταλγικά μὲ πόνο !
Πῶς βλέπου τ' ἀνθιά τὰ μαρὰ
ποῦ τώρα ἀναγεννιούνται.
Τὶ πόνος, λύπη ἀληθινά,
τραγουδι, μὰ τραγουδι
σπασμένο ψεύτικο πικρὸ.
Τὸ χιόνι λυώνει λυώνει
καὶ κλαίει καὶ τὰ δάκρῳά του
τὰ πίνει τ' ἄγριο χῶμα.

Τάκης Μητσακιάκης

ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥΝΤΟ

Τὶ εἶναι τὸ δάκρυ ;
Χαρὰ μὲ πόνο
λύπη μ' ἀγάπη.
Σερμένος στὴν ἄκρη
ἔρημος μόνος
θρῆν' ἔτι ἐχάθη.

Νερό 'ναι καυτὸ
τὰ δάκρυα ποῦ κυλοῦν
τὴ ψυχὴ δροσίζου
ὄνειρο μουντό.
Τὰ χεῖλη σιωποῦν
τὰ δάκρυα ἄς φελίζου,

Τὸ δάκρυ θὰ σωθῆ
πόσο θὰ τρέξῃ
νερομᾶνα, ἢ πηγῆ
νᾶν θὰ στερέψῃ.

Στὸ κλάμα θὰ πνιγῆ
μαζί κι' ὁ πόνος
ἢ αὐτὸ θὰ σωθῆ
νᾶν ἀφόρητος μόνος.

«Μαραμμένα φύλλα»
"Ἀλῆης Ψυχουντάκης

ΚΑΝΟΝΙΑ

Κανόνια σὰν ἀκούσετε
φίλοι μὴ φοδηθεῖτε,
αὐτὲς τίς μέρες πρόκειται
νὰ πέσουνε πολλὰ.

Μὰ οὐτ' ἀπὸ τὴν θέσι σας
νὰ μετακινήθητε
καὶ μὴ σᾶς νοιάζει φίλοι μου
τίποτα δὲν χαλᾶ.

Γιατὶ θὰ εἶναι ἔμπειροι
οἱ πυροβοληταί.
Κι' ὅπως καταλαβαίνετε
δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλοι.

Εἶναι τῶν Γυμνασίων μας
φίλοι, οἱ μαθηταί.
Αὐτοὶ ποῦ τὴν γραμματικὴν
τρῶνε μὲ τὸ κουτάλι.

Ἄνδρέας Δασκαλάκης
Ζ' Πρ. Αὐθ. Γ. Α. Ρεθύμνης

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Ξυπνήσαν ὄλα ἀπ' τὸν γλυκό τους
(ὕπνο
κι' ἀρχίζει τὸ καθ' ἓνα χαρωπὰ
νὰ τραγουδᾷ δλόγλυκα ἓνα ὄμινο
στὴν ἀνθοστὸλιστη Πρωτομαγιά.

Χίλια πουλιά στὰ πράσινα τὰ κλώ-
(νια
κελαῖδου γλυκὰ μελιδικὰ
κι' ἀπὸ ψηλὰ τὰ ὄρατα χελιδόνια
φωνάζου δυνατὰ Πρωτομαγιά.

Τὰ γάργαρα νεράκια κελαρίζου
στὶς ρεματιές καὶ τρέχουε τρελλὰ
κι' ὄλα τῆς φύσης σιγανὰ φελίζου
καλῶς τὴν ὁμορφη, Πρωτομαγιά.

Μαθιευδάκης Ἰωάννης
Ἡ' Γυμν. Παλαιχωρᾶς

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΑΤΙΡΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ ΜΑΣ

Νησί τοῦ Θρόλου ἔγινες μὲ τὸν ἡ-
(ρωϊσμό σου
κι' ὁ κόσμος ὄλος στέκεται μὲ θαυ-
(μασμό ἐμπρός σου.
Τὸ γόνυ κλείνει εὐλαδικὰ σὲ κάθε
(σου θυσία
ποῦ τὰ παιδιὰ σου δέχονται γιὰ τὴν
(ἐλευθερία.

Τρέμει μπροστὰ στὸν Ἰσχυο σου ὁ ἄ-
(νανδρος Στρατάρχης
γι' αὐτὸ καὶ γίνεται ὄλοεν καὶ πιὸ
(σκληρὸς δυνάστης.
Κι' ἀφοῦ μὲ λύσσα τὰ μικρὰ κτυπᾷ
(καὶ μαστιγώνει
ἄλλους τοὺς στέλνει στὰ νησιὰ καὶ
(ἄλλους στὴν ἀγχόνη.

Μὰ κι' ἂν ἐπέσατε νεκροί, τιμὴ γιὰ
(τὸν καθένα
ποῦ μὲ τὸ αἷμα του ἔγραψε καινούρ
(γιὸ εἴκοσι ἔνα.
Χρυσὲς σελίδες γράψατε, ἀθάνατη
(ἱστορία
γιὰ τὴν γλυκεῖα Ἑλλάδα μας γιὰ
(τὴν ἐλευθερία.

Ἐμμανουὴλ Κυριακιάκης
Τάξ. ΣΤ' Δημοτικῶ Σχολείου

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ

Ξέρετε αλήθεια ποιοι είναι αυτοί οι ανεπιθύμητοι επισκέπται; Αυτοί που σας επισκέπτονται πολύ συχνά χωρίς κανείς να τους εμποδίσει, χωρίς να περάσουν από το τελωνείο, χωρίς καν να φορολογηθούν; Μά δεν είναι ανάγκη να σκεπτώσαστε!, τους ξέρετε και πολύ μάλιστα. Γιατί πολλές φορές έσείς οι ίδιοι τους καλωσορίζατε, τους σφίξατε το χέρι, γίνατε φίλοι. Και έτσι αφίσατε εκτεθειμένον τον έαυτό σας σ' αυτούς. Και αυτοί είναι... τα μικρόβια.

Μπά! Και πώς αυτό; θά έκπλαγῆτε ὄλοι. Ἐμεις που δεν τα χωνεύουμε καθόλου αυτά τα παλιόμικρόβια όταν υποφέρουμε στο κρεβάτι του πόνου, που τα μισούμε μ' ὅλη μας τὴν ψυχὴ νὰ μᾶς λές τώρα ὅτι γίναμε φίλοι; Και τότε, με ποῖο τρόπο; Ἐγὼ θὰ σας ἐξηγήσω ἀμέσως. Ὅταν βγήκατε ἔξω με τὸν ἄερα καὶ τὸ κρῦο χωρίς τὸ ἐπανωφόρι σας (καὶ ἄς φώναζε ἡ μητέρα σας), ὅταν τρελλοπαίζατε στὴν ἄμμουδιά ἐνῶ ἀκόμα δὲν εἶχε ζεστάνει ὁ καιρός, ὅταν τρώγατε με ἀκάθαρτα χέρια, ὅταν πίνατε νερὸ ἰδρωμένοι.

Ξεχάσατε ὅταν τρέχατε στὴν ἐξοχὴ καὶ κόβατε τοὺς ὠραίους καρπούς τῶν δένδρων καὶ τοὺς τρώγατε με τὴν τὴν λαιμοργία ἐστὶ ἀπλυτους καὶ ἀκαθάρστους ὅπως τοὺς βρῖσκατε ἐκεῖ.

Κάτω ὁμως ἀπὸ τὸν βελούδινο κόκκινο φλοιοὺς κρυβόταν τόσα μικρόβια. Ἄμε τὸν κούνουπα τὸν λησμονήσατε! Ἐ αὐτὸς ὁ φιλαράκος μας εἶναι ἀνυπόφορος. Παραμένει ὅλη τὴν νύκτα καὶ μᾶς πιπιλίζει τὸ αἷμα σὰν ἀπορροφητικὴ ἀντλία. Σκεφθῆτε τὸν ἀναιδέστατο νὰ μετατρέπῃ τὸ σῶμα μας εἰς ξενοδοχεῖον τοῦ ἴπνου καὶ τοῦ φαγητοῦ. Καὶ ἐμεῖς τοῦ τὸ προσφέρουμε χωρίς προφύλαξιν με ὅλα τὰ κομφορ.

Καὶ ἡ μυῖγα που σοῦρχεται ἡ κυρία μίλια μακρὰ λές καὶ τὴν ἔχουν στείλει ἐπίτηδες γιὰ νὰ φέροῃ στὰ πόδια της χίλια δυὸ μικρόβια.

Καὶ με ὅλα αὐτά, τὰ διάφορα μικρόβια χωρίς καλὰ—καλὰ νὰ τὸ θέλετε ἐγκαθίστανται ἐπάνω σας καὶ γινώσαστε φίλοι. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁμως ἡ γλυκεῖα ὑγεία θὰ θυμώσῃ με σας πολὺ. Ἡ δὲ εἶναι πολὺ ἀνόητος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ περιφρονήσῃ καὶ θὰ θυμώσῃ με τὴν ὠραία αὐτὴ κόρη.

Τὴν κόρη ἐκεῖνη που θὰ σὲ βάλῃ στὸ ἐνδοστόλιτο καράβι της καὶ ἡ ἴδια καπετάνιος θὰ ξεκινήσετε γιὰ χῶρες παράξενες καὶ μακρυνές θὰ ἀντιμενωπίσετε μ' εὐκολία τις φουρτοῦνες καὶ τις καταγίδες τῆς ζωῆς καὶ ἐνῶ τὸ μυρωμένο ἀεράκι θὰ σοῦ χαϊδεύῃ τὸ πρόσωπο θὰ οἴξετε καὶ τὴν ἀγκυρὰ σας στὸ λιμάνι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας. Στὸ λιμάνι αὐτὸ που ἡ ζωὴ κυλᾷ ἀνώδυνα, μαγευτικὴ, περίφημη. Μακρὰ ἀπὸ τοὺς γιατροὺς καὶ τὰ νοσοκομεῖα,

μακρὰ ἀπὸ τις πίκρες καὶ τὰ βάσανα. Καλὰ ὅλα αὐτὰ θὰ πῆτε. Ἄλλὰ πῶς τέλος πάντων θὰ γίνουμε φίλοι με τὴν ὑγεία; Ὡ! Μὰ εἶναι τόσο εὐκολο καλοῖ μου φίλοι. Τὸ παλτὸ καὶ τὸ κασκόλ σας. Τότε καμαρώνοντας στὴν ζεσθὴ σας πανοπλία τὰ μικρόβια τῆς γρίπης ὅταν θὰ σας δοῦν θὰ ἐξαφανισθοῦν.

Προφυλαχθῆτε ἀπὸ τις συχαμερὲς μυῖγες που ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἐνοχλητικὲς εἶναι φορεῖς ὄλων τῶν μικροβίων. Ποτὲ μὴν τρώτε ἀκάθαρτα φαγητὰ καὶ με λερωμένα χέρια. Με τὸν ἴδιο τρόπο προσέχετε παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ὑγεία σας καὶ ἀπὸ τὰ διάφορα ἄλλα μικρόβια. Μὴν ἀφίνετε ἐκτεθε μένον τὸν ἑαυτὸν σας στοὺς ἀνεπιθύμητους επισκέπτας καὶ ἀπὸ δῶ καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς περνᾶτε ἀπὸ μεγάλο εὐωνεϊακὸ ἔλεγχο καὶ τὸ καλὸ που σας θέλω νὰ τοὺς βάζετε μεγάλη φορολογία.

BARBARA KAPANTINOY

Ζ 1 Γ Θ Ρεθύμνης.

ΕΥΘΥΜΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ

Δυὸ μέτρα μπόι, πλάτες ἀνοικτές, κάτι χερουκλές πελώριες που διαρκῶς κρατοῦν μιά βίτσα γιὰ τὴν πλάτη μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, κάτι μάτια που πετοῦν ἀστραπές, πέτσινο σακάκι καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χακὶ πανταλόνι σοῦ δίνει τὴν ἐντύπωσιν γίγαντα. Τὸ στέκι του εἶναι ὁ δρόμος τῶν σχολείων ἐκεῖ που σουλατσάρουν οἱ μαθηταὶ καὶ φυλάει τις σιδεροφυλακισμένες μαθήτριες μὴν τίχει νὰ τοῦ κλέψουν καμιά. Ἄλλοτε πάλι πάνω στὸν ἀχάριστο δῆτροχο σύν τροφὸ του, διασχίζει ἀπὸ τὴ μὴ μέχρι τὴν ἄλλη μεριά τὴν πολιτεία καὶ πρὸ πάντων στὶς ἀπόμερες περιοχὲς σὰν ἀστυνομικὸ σκυλὶ. Πολλὲς φορὲς τυχαίνει νὰ πιαστῇ στὰ χέρια με τοὺς χέρια με τὸς χέρια με τὸς μαθήτριες γιὰτὶ εἶναι πολὺ ἱπποτικός, καὶ δίνει ἄρκετὲς ἀλλὰ μαζεῦει ὁμως ὄχι καὶ λίγες. Τοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ κόβῃ βόλτες στὸν περίβολον τοῦ Θηλέων καὶ νὰ κἀνῃ τὸ ζόρο στὶς μαθήτριες καὶ μάλιστα ὅταν ἔχουν Γυμναστική. Ὅταν εἶναι στὶς καλὲς του τὸ πλατὺ του χαμόγελο φωτίζει τὸ ρυτιδωμένο του πρόσωπο. Συχνὰ τὸν ἀκοῦς νὰ φωνάζῃ με τὴ βροντερὴ φωνάρα του «που εἶναι ἐσένα τὸ σῆμα σου; ἂν δὲν φορᾶς αὔριο θὰ σὲ πάω στὸν Γυμνασιάρχῃ» «ἔ! ἐσεῖς νεαροὶ στὰ κάγγελα φύγετε ἀπ' ἐκεῖ!» Ἄκόμα δὲν τὸν γνωρίζατε.

Μὰ εἶναι πασίγνωστος στὸ μαθητόκοσμο. Ὁ ἐφι ἄλτης τῆς νύχτας καὶ ὁ τρόμος τῆς ἡμέρας παιδονόμος μας.

Ἐλπίζω νὰ μὴν καταφθᾶσῃ με ἄγριες διαθέσεις στὸ Γυμνάσιο...

ΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ζ' Κλ. Γ. Θ. Χ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΝΥΚΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Μαγευτικές και μεθυστικές, χαρούμενες και απολαυστικές είναι οι βραδές του λουλουδισμένου Μαΐου. Ο ήλιος στο πέρασμά του έχει αφήσει ροδόχρους ανταύγειες προς την Δύση και ένα συννεφάκι στην κορυφή ψηλά του βουνού έχει πάρει το σχήμα και την λαμπρότητα του στέμματος. Παντού αρχίζει να απλώνεται ανοιξιάτικη ησυχία και μόνο το απαλό θρόισμα των τρυφερών φύλλων ακούγεται σκορπώντας μελωδικές νότες. Το μάτι δεν ξεχωρίζει σχεδόν τίποτα, όμως όσο προχωρεί η νύχτα τόσο οι έκπληξεις διαδέχονται ή μία την άλλη. Μέσα στην συναρπαστική νύχτα την ώρα που τα πάντα σφιχτοδεμένα με τον αρμονικόν κρῖκον της ησυχίας έρχεται σαν συμπλήρωμα, σαν επισφράγισμα από τα τριγύρω βουνά ένα μεθυστικό άρωμα, ένα άρωμα που υπερβαίνει κάθε δυνατή φαντασία και περιγραφή, συναρπάζει τās αισθήσεις, εύχαισται την καρδιά και ξεκουράζει το σώμα. Τό φεγγάρι αρχίζει να βγαίνει και τό θέαμα γίνεται πιο μεγαλειώδες. Οι σκιές των δένδρων παρουσιάζουν κάθε σχήμα και κάθε μορφή. Όλα αλλάζουν όψη και φαίνονται γιορταστικά και χαρούμενα. Ο ούρανός σαν ένας πελώριος πολυέλαιος έχει απλώσει από την μιὰ άκρη ως την άλλη. Τό γαργάρισμα του νερού ακούγεται σιγά και ρυθμικά και δυό νυχτερίδες φέρνουν κύκλους λές και απολαμβάνουν την μαγευτική νύχτα. Και ενώ τα πάντα εύρισκονται σε πανηγυρικήν όψιν και εκεί που μεθυσμένος κολυμπάς στην πλήμυρα των αρωμάτων, ξαφνικά εύρισκεσαι μέσα στο παλάτι του Μορφέως και όλα σβύνουν εύθύς.

I. ΚΑΣΣΩΤΑΚΙΣ

Άπόφ. Γυμν. Ρεθ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Περπατούν δυό φίλοι:

— Τόν βλέπεις αυτόν ; ρωτά ό ένας σε μιὰ στιγμή.

— Ποιον λές τόν αλόιθωρο ;

— Ναι. Έχει τόση μαν'α με τα σταυρόλεξα ώστε τώρα τό ένα μάτι του βλέπει όριζοντίως και τό άλλο καθέτως ;

* *

Ό κτηνοτρόφος λέει στο γουό του:

— Γιατί δίδω ζάχαρι στην αγελάδα ;

— Για να βγάλη μπαμπά γάλα ζαχαρωμένο,

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Μακριά από την πόλι κι, από την ταραχή υπάρχει τό χωριό μου μέσα στην έξοχή.

Χτισμένο στους πρόποδας του Ξακουστού Ψηλορείτη. Τα κάτασπρη σπιτάκια του μοιάζουν με λευκά περιστέρια που είναι έτοιμα να πετάξουν για άλλα μέρη. Τα καταπράσινα δένδρα του δίνουν περισσότερα όμορφιά. Τό γάργαρο νερό της βρύσης κυλά ήσυχα, ήσυχα. Τα κορίτσια με τις στάμνες στο χέρι τρέχουν γελαστά να πάρουν τό δροσερό νεράκι της βρυσούλας. Εκεί τό νερό του ρυακιού μουρμουρίζει διάφορα τραγούδια. Μιά ρεματιά εκεί, την περζώνουν θεόρατα δένδρα, και στα κλαδιά της, πολύχρωμα πουλιά κελαιδούν μαγευτικά και δίνουν μιὰ ξεχωριστή ζωγραφιά στα τοπία. Τό καταπράσινο χαλί σκεπάζει την γή. Ένα άμούστακο παλληκάρι βόσκει τα εύλογημένα άρνάκια του ντάν-ντιν τα κουνούνια του κολαδιού του άντηχούν στην γύρω φύση, και τα μικρά άρνάκια χοροπηγούν στο καταπράσινο χορτάρι. Και ό βοσκός παίζει την φλογέρα του και τό πιστό του σκυλι τό χαιδεύει τα πόδια. Στόν ούρανό κάμπο μερικά συννεφάκια παίζουν τρελλό κνηγητό. Οι εργατικές μέλισσες πετούν στα πολύχρωμα λουλούδια και συναγωνίζονται ποιά να πρωτοχορτάσει τό νέκταρ. Οι κάτοικοι του χωριού μου είναι οι περισσότεροι γεωργοί. Πρωί πρωί ξεκινούν για τα κτήματά τους, για να δουλέψουν και να βγάλουν με τόν τίμιο ιδρωτά τους τό ψωμί τους. Στη μίσση του χωριού εύρίσκεται τό στολίδι ή έκκλησία που δίνει παρηγοριά στόν κάθε πονεμένο. Και στην άκρη ένα μεγαλοπρεπές κτίριο τό Σχολείο που εκεί τα παιδιά μαθαίνουν τα πρώτα τους γράμματα. Εκεί γεννήθηκα και πέρασα τα παιδικά μου χρόνια, πώς λοιπόν να μην αγαπώ τό χωριό μου τό χρυσό.

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ ΡΙΤΣΑΤΑΚΗ

Γ.Θ.Χ. Τάξις Ε3

Ό ξενοδόχος ρωτάει τόν πελάτη του.

— Κοιμηθήκατε καλά, κύριε ! έχετε μήπως κά- νένα παράπονο ;

— Όχι, όχι. Κανένα απολύτως. Και έλπίζω να έμειναν και οι κορη' σας εύχαριστημένοι.

* *

Δέν μπορώ να καταλάβω αυτόν τόν Γιώργη τόν Κουτσαφτάκη. Αντι να αγοράση ένα σπίτι να νοικοκυρευθή αγοράζει διαρκώς κοινούργια κοσμήματα στην γυναίκα του.

— Μά δέν πουλάνε ψεύτικα σπίτια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜ. ΦΑΝΔΡΙΑΗΣ

τάξ. Ε' Γυμ. Καστελ. Κισσάμου.

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Πολλές φορές εις την ζωήν τοῦ ἀνθρώπου παρουσιάζονται στιγμές μετ' ὀψηλά νήματα, μετ' ἀνυπολόγιστον ἠθικὴν ἀξίαν. Παρουσιάζονται στιγμές ποῦ ἀνυψώνουν τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ καί ποῦ τὸν κάνουν νὰ φανερώσῃ τὰ πραγματικά τοῦ συναισθήματός, τὸν πραγματικὸν ἐαυτὸν τοῦ. Πολλές φορές εἰς τὴν ζωήν ἐνὸς λαοῦ διασφρατίζονται γεγονότα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν σταθμοὺς διὰ τὴν ὅλην ἱστορίαν τοῦ λαοῦ τούτου: Ἐνταῦς τέτοιος σταθμὸς εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ μάχη τῆς Κρήτης τὸ 41. Εἶναι τὸ ἀκατάλυτον σύμβολον τῆς Ἐλευθερίας, τὸ σύμβολον τῶ ἀποθνήσκοντος ἐνθουμίζει τὰς ἱεράς μας ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν ἑκπαγλὸν καὶ αἰώνιον ἰδέαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, διὰ τὴν ὁποῖαν οἱ πατέρες μας ἐβίβησαν καὶ ἐθυσίασθησαν... Ἦταν Μάιος τοῦ 1941. Ἦσαν ἀκριβῶς οἱ ἱστορικὲς στιγμές δπου ἡ ἔλευθερία τῆς Εὐρώπης ἐπιήγαίνε τὰ σβήθη κάτω ἀπὸ τὰ πέλαματά των δικτατόρων τοῦ φασισμού. Ἀλλὰ ἐνῶ ὁ ἐλεύθερος κόσμος δὲν κατάρθωνε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐκπληξίν τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους καὶ τοῦ ἔπους τῶν ὀχυρῶν, ἐπληροφορεῖτο μετ' ἐνέα, μετ' ἀδικολογημένη αὐτὴ τὴν φορά, ἐκπληξί, δι. Ἐνα νέον ἔπος ἀρχίζει εἰς τὴν ἑλληνικὴν Μεγαλόνησον Κρήτη. Μία νέα σελίδα δόξης, ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ἤρχετο νὰ γραφῇ εἰς τὴν ἑνδοξὸν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Ἡ πρώτη οὐσιαστικὴ ἀντίστασις κατὰ τοῦ χιτλερικοῦ τέρατος ποῦ αἰματοκυλοῦσε τὸν κόσμον. Ἦς τὴν Κρήτην ἐφάνη δι. δὲν ἦτο καὶ τόσον ἀήμιτος ὁ Γερμανικὸς στρατός δσο οἱ Ναζὶ τὸν ἐπαρουσίαζαν. Διὰ πρώτην φορά κάποιος σοβαρὸς κλοισμός ἐτράνταξε εἰς τὰς τάξεις τῶν Οὐνω. Ἐνοιώσαν καὶ οἱ ἴδιοι, τὸ ἀντελήφθησαν, δι. δὲν ἦσαν ἀτρωτοί, δι. δὲν ἦσαν ἀκατάβλητοι. Ἐνα ξέφτισμα ἐφανερώθηκε εἰς τὰ μάτια τους, ἀνησούχσαν λές καὶ τοὺς ἤγγισε ἡ πνοὴ τῆς ἠτιης. Εἶδαν πῶς ἂν αὐτοὶ εἶχαν καὶ ἐχρησιμοποιοῦν πολεμικὰς μηχανὰς καὶ στρατὸν πολυάριθμον, οἱ ἄλλοι εἶχαν καρδιά καὶ ἔμαθον δι. ἡ βία γιγαντώνει τοὺς πολεμιστὰς ποῦ μάχονται διὰ τὴν ἔλευθερίαν....

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κρητικοῦ νησιοῦ οἱ Κρητικοὶ ἦλθαν νὰ ἀντισταθῶν εἰς τὸν κατακτητὴν ὁ ὁποῖος ἐπροσπαθοῦσε νὰ μολύνῃ τὰ ἀμόλυντα, τὰ ἱερά καὶ τὰ ἁγία. Ἦλθον ἀνοργάνωτοι, ἀοπλοὶ σχεδὸν νὰ πολεμήσουν ἐναντὶν τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ καλύτερου ὄργανου

μένου στρατοῦ τῆς Εὐρώπης. Δὲν ἐκίνησαν ὁμοῦ νὰ πολεμήσουν τὸν κατακτητὴν μετ' ὄπλα μόλι καὶ μετ' πέτρες, ἀλλὰ καὶ μετ' ἄλλο ὑπέροχον, ἰδανικόν, ἔξαισιον. Μετ' ἡρωϊκὴν ψυχὴν τους, μετ' ἡσούγκριτον εἰς πατριωτισμὸν Κρητικὴν καρδιά! Μιὰ φούχτα Κρητικῶν ἑλευθέρων, ἐναντίον ἑκατομμυρίων Γερμανοἰταλῶν δούλων! Ἦσαν ἀπὸ τίς μεγάλες, τίς ὑπέροχες στιγμές ποῦ κάνουν νὰ ἀνάβῃ καὶ νὰ φουντῶνῃ μέσα εἰς τὰ στήθη ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἔλευθερίαν. Ἦ θύελλα τοῦ πολέμου ἡ ὁποῖα ἐσάρωσε τὰ πάντα καὶ διέφθερε ψυχὰς καὶ συνειδήσεις δὲν κατάρθωσε νὰ λυγίσῃ τοὺς ὀλίγους ὑπερασπιστὰς ποῦ ἐμάχοντο διὰ τὴν ἔλευθερίαν. Δὲν τὸ κατάρθωσε! Γιατὶ ἐκεί εἰς τὸ πεδὸν τῆς τιμῆς οἱ Κρητικοὶ ὕψωσαν τὸ μεγάλο καὶ ἀτίμητον πολεμικόν τους στολίδι, τὴν ψυχὴν τους, καὶ μετ' ἡν πολεμικὴ ἰαχὴ «Ἀέρα» ἐξεπήδησε ἀπὸ τὰ ἀγνά Κρητικὸπούλα ὁ στρατός τῆς ἔλευθερίας ἐπαναλαρβάνοντας τὸ ἱερὸ σύνθημα «ἐλευθερία ἢ θάνατος». Ἀσφαλῶς ἂν ἔνας Ὀμηρὸς ὕμνοῦσε τὴν ἀνδρεία τοῦ λαοῦ τῆς Μεγαλόνησου θὰ ἔλεγε «Κάρτιστοι δὲ κείνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν», ποῦ σημαίνει: ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ πῖο γενναῖοί τῆς γῆς παλληκαράδες. Ἦσαν πράγματι, δι. ἔδωσαν ἕνα τρομερὸν μῆθημα στὸν Φασισμόν ποῦ σιτηριζόμενος εἰς τὴν σιδηρόφρακτιβὰ τῶν «πολιτισμένων» Οὐνωτων, ἠθέλησε νὰ ὑποτάξῃ τίς ψυχὰς ἑλευθέρων ἀνθρώπων. Καὶ δι. ἡ Κρήτη ἐβυθίζετο εἰς τὸ σκοτάδι τῆς σκλαβίας, δι. ἡ στήθη ἀρχισαν νὰ πιέζονται ἀπὸ κάτι φρικτὸ καὶ τρομερὸ, ἀκούστηκε τ' ὄθανατο τραγοῦδι:

Τὸν ἀνδρειωμένον μὴν τὸν κλαῖς δσο κι ἂν ἀστοχήσῃ,

ἂν ἀστοχήσῃ μὲ καὶ δὴ πάλι ἀνδρειωμένον εἶναι.....

....Εἶναι ἀναμφισβήτητον δι. εἰς τὸ ἔξῃς ὁ ἡρωϊσμός καὶ ἡ αὐτοθυσία δὲν θὰ ὠφελούν ἐξ αἰτίας τῆς τεραστίας προόδου τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης. Θὰ γίνεταί μόνον μιὰ φρικτὴ δραμικὴ δολοφονία, ἐν καιρῷ πολέμου. Δι. τοῦτο ἂς εὐχυσθῶμεν ὥστε τὸ μέλλον δχι μόνον Μάχης τῆς Κρήτης νὰ μὴν δημιουργῇ, ἀλλὰ νὰ ἐξοστρακίσῃ ἀπὸ τὸ δ εθνικὸν λεξιλόγιον τὴν λέξιν «Πόλεμος».

ΠΟΥΡΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΙΟΣ
By' Πρακτικοῦ Β.Γ.Χ.

Η ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Χαρισμένο εις τους ήρωας τής μάχης τής Κρήτης.

—Πες μας παππού κι άλλη ιστορία. Θέλομε ν' ακούμε για τὰ κατωρθώματά σας· γιατί κι εμείς θά γίνωμε τέτοιοι. Γιατὰ δὲν θ' ὀφθῶμε τοὺς ξένους νὰ μᾶς καταστρέψουν., εἶπαν τὰ δυὸ ἐγγονάκια τοῦ καπετᾶν Μιχάλη, ὁ Γιώργος καὶ ὁ Μάνος, καὶ κτυποῦσαν τὰ ποδαράκια τους ἀνυπόμονα πάνω στὸ πεζοῦλι, τὸ μαρουτακαπνισμένο, ποὺ συνήθιζε νὰ κάθεται κάθε μέρα ὁ γέρω Κρητικός.

—Μπράβο παιδιά μου. Δὲν ξέρετε πόσο χαίρομαι, ποὺ βλέπω πῶς σὰς ἀρέσουν αὐτὲς οἱ ιστορίες. Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ σὰς ἀξιῶσῃ, νὰ βροῦν ἀπήχηση μέσα σας.

Ἄκουτε λοιπόν, μιὰ ποὺ σὰν σήμερα—20 τοῦ Μαΐου—ἔγινε ἡ μάλλον ἀρχισε, ἡ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ, πῶς πολεμήσαμε ἐμεῖς οἱ Κρητικοί, σὲς δύσκολες ἐκεῖνες στιγμές.

—Μὰ παπῶ ἀκόμη καὶ τότε πολέμησες; Πῶς ἐμπόρεσες;

Ἄχ παιδιά μου, ὄλοι τότε πολεμήσαμε. Ὁχι μόνον οἱ γέροι μὰ καὶ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Ὅλοι κτυπούσαμε τὰ σκυλιά ποὺ τολμήσανε νὰ καταστρέψουν τὴν ἐνδοξή μας ἱστορία.

Ἐνα πρωὶ λοιπὸν ξυπνήσαμε, ὄχι ἀπὸ τὴ φωνὴ τοῦ κόκορα παρὰ ἀπὸ ἕναν ἄλλο παράξενο θόρυβο.

Σηκωθήκαμε λοιπὸν καὶ ὅπως εἴμαστε ἀκόμα τσουγκρισμένοι ἀπὸ τὸν ὕπνο, εἶδαμε σὰν σὲ ὄνειρο τὴν πεδιάδα ἐδῶ τοῦ Μάλτεμ νὰ λαμπυρίζει κάτοσπρη κάτω ἀπ' τὸν πρωῖ ὃ ἡλιο σὰν χιονισμένη.

Ὅμως ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ ὁ οὐρανὸς ἦταν πεντακάθαρος καὶ καταγάλανος.... Ἄλλὰ ὁ βόμβος τῶν ἀεροπλάνων καὶ τὰ ἄστρα πουλιὰ ποὺ ἔπεφταν ἀπ' αὐτὰ μᾶς ἔφεραν στὴν πραγματικότητα.

—Ἄλεξιπτωτισταὶ δὲν ἦσαν αὐτοὶ παπῶ; εἶπε ὁ Γιώργος;

—Ναὶ παιδί μου καὶ ἦσαν ὀπλισμένοι σὰν ἀσιακοί. Ἐτομοὶ γιὰ τὸ κάθε τι. Ἐρχο νταν ἀπὸ ψηλά γιὰ νὰ λερῶσουν τὸ ἅγιό μας χῶμα. Ὅμως ἐμεῖς πιάσαμε τοὺς γκράδες ὅσοι εἴχαμε, καὶ οἱ ἄλλοι πέτρες καὶ ξύλα γιὰ νὰ προλάβωμε τὴν συμφορὰ.

Μερικοὶ δὲν προλόβαιναν κἄν νὰ προσγεωθοῦν. Οἱ περισσότεροὶ ὅμως ταμπουρωνόταν κάπου καὶ ἀρχίζαν νὰ σκορπίζουν τὸν θάνατο.

Ὅμως κι ἐδῶ τὸ θάρρος μας μᾶς ἔσωσε. Γιατὶ ὅσοι δὲν εἶχαν ὄπλα, ὄρμωσαν καταπάνω τους μὲ ὅ,τι εὑρίσταν μπροσιάζτους, πρὶν προλάβουν νὰ πυροβολήσουν.

Κι ἐμεῖς στεκόμεθα ὀρθοὶ σὰν ἐπιδέξιοι κυνηγοὶ καὶ σκοπεύαμε τὰ μεγάλα ἀγριοπούλια, μὲ τὰ αἰμοσταγῆ νύχια, ποὺ μᾶς ἔρχονταν ἀπὸ ψηλά. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ δουλειὰ συνεχιζόταν. Αὐτοὶ ἦσαν πολλοί, ἐμεῖς εἴμεθα λίγοι.

Κάθε πέτρα πιά, κάθε τοῖχος, κάθε πεζοῦλι ἔκρυβε πίσω του τὸν θάνατο. Θάνατο βάρβαρο ἀνελέητο. Θάνατο χωρὶς διάκριση.

Ὅμως ἐμεῖς πάντα συνεχιζάμε τὸν ἀγῶνα. Τιμιοὶ ὑπερασπισταὶ τοῦ τόπου μας, ἀντιμετωπίζαμε τὸν θάνατο μὲ καρδιά. Καὶ ὅσοι ζούσαμε. Ἄς μὴ ζοῦσε κανεὶς. Φάει νὰ κάναμε τὸ καθήκον μας.

Γιατὶ παιδιά μου πρέπει νὰ ξέρετε, πῶς ἡ λευτεριά δὲν ἀποκτάται εὐκόλα. Ἡ λευτεριά εἶναι θεὰ πολὺ παλιά. Γεννήθηκε τότε ποὺ οἱ ἀνθρώποι ἐθυσιάζανε ἀνθρώπους στοὺς θεοὺς τῶν.

Οἱ ἄλλοι θεοὶ ἄφα ἴστηκαν, γιατί ἦσαν ψεύτικοι. Ἡ ἐλευθερία ὅμως ἔμεινε μέχρι σήμερα καὶ πιστὴ σὲς ἀρχαῖες περαδόσεις, περιμένει νὰ δῆ νεανικὰ κορμιά νὰ πέφτουν νεκρὰ γιὰ χατήρι τῆς καὶ αἶμα νὰ τρέχη ποτάμι στὸ βωμό τῆς, γιὰ νὰ χάρισῃ τὰ κάλλη τῆς, στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὴν ἐπιθυμοῦν.

Γιατὶ πάντα παιδιά μου ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ τὴν ἐπιθυμοῦν. Νὰ ἐδῶ, κοντὰ μας ὑπάρχει ἕνα ἄλλο νησί, μεγάλο κι αὐτὸ σὰν τὴν Κρήτη, μὲ παλληκάρια καὶ αὐτὸ σὸν τοὺς Κρητικούς, ποὺ μάχονται κι αὐτοὶ ὀρθοὶ, στοὺς προμαχῶνες τῆς ἐλευθερίας.

Γιατὶ κι αὐτοὶ τὴν πεθυμοῦν.

Καὶ τὸ αἶμα τρέχει ζεστὸ στὸ χῶμα, ἀπὸ τίς νεανικὲς τῶν φλέβες.

Δὲν θά ἀργήσῃ λοιπὸν, νὰ χάρισῃ καὶ εἰς τοὺς Κυπρίους τὰ κάλλη τῆς ἡ Ἐλευθερία. Τοὺς ἀερίζει. Γιατὶ ποτίζουν κάθε μέρα τὸ βωμό τῆς μὲ νέο αἶμα.

ΦΘΕΝΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Β' Γ.Α.Χ.

ΟΙ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΜΑΣ

Η' Κλασ. Α' Γ.Χ. ΧΑΝΙΩΝ

'Αλιγιζάκης 'Ιωσήφ
 Βαζιουράκης Μιχαήλ
 Βομβολάκης 'Ονύφριος
 Βουράκης Στυλιανός
 Βουρλάκης Νίκος
 Βουτετάκης Στυλιανός
 Γαβριλάκης 'Εμμανουήλ
 Γαρεδάκης Δημήτριος
 Γεωργιακάκης 'Ιωάννης
 Γεωργουδάκης Νικόλαος
 Γιανναράκης 'Εμμανουήλ
 Γιατρουδάκης Βασίλειος
 Δασκαλάκης 'Ιωάννης
 Καβρουλάκης Δημήτριος
 Καλαϊτζάκης Δημήτριος
 Καμηλάκης 'Ιωάννης
 Κομπιτσάκης Νικόλαος
 Κοντοπυράκης Δημήτριος
 Κορωνιοτάκης Νικόλαος
 Κοτσυφάκης Μιχαήλ
 Κουράκης Νικόλαος
 Κτιστάκης Χρήστος
 Μαθιουδάκης Νικόλαος
 Μανουσάκης Δημήτριος
 Μαντουδάκης Κωνσταντίνος
 Μανριδάκης Λυκοῦργος
 Μπαγιωργάκης
 Μπερτάκης 'Αντώνιος
 Παπουτσάκης 'Εμμανουήλ
 Παντελάκης 'Ιωάννης
 Πολυχρονάκης 'Εμμανουήλ
 Πολυχρονάκης Παῦλος
 'Ορφανουδάκης 'Ανδρέας
 Ρελλάκης 'Αντώνιος
 Τερεζάκης Εὐτύχιος
 Τερεζάκης Θεόφ.
 Τζανιδάκης 'Ιωάννης
 Τσακάκης 'Ανδρέας
 Σγουρός 'Εμμανουήλ
 Τσεπέτης
 Χατζηδάκης Νικόλαος
 Ψαράκης Παῦλος
 Θεοδωράκης Μάρκος

'Αναστασάκης 'Ανδρέας
 'Ανδρουλάκης Δημήτριος
 'Ανδρουλάκης 'Ιωάννης
 'Ανδρουλάκης Μάρκος
 'Αποστολάκης 'Επαμεινώνδας
 'Αποστολάκης Μιχαήλ
 'Αρδαχθιανάκης Χαράλαμπος
 'Ατσαλάκης 'Ιωάννης
 Βαγιωνῆς Νίκος
 Βουρδουμπᾶς Μάρκος
 Γαρεδάκης Παντελῆς
 Γαροφαλάκης Νικόλιος
 Γεντεκάκης 'Ιωάννης
 Γιακουμάκης 'Ιωάννης
 Γιακουμίδης Κωνσταντίνος
 Γεωργακάκης Μανώλης
 Γεωργιακάκης Μιχαήλ
 Γεωργιακάκης Πολύδωρος
 Γεωργιάς 'Ιωάννης
 Γεωργουδάκης 'Απόστολος
 Δασκαλάκης Γεώργιος
 Δασκαλάκης 'Εμμανουήλ
 Δασκαλάκης 'Ιωάννης
 Δασκαλάκης Χαράλαμπος
 Δρακάκης 'Ιωάννης
 Δρανδάκης Μιχαήλ
 Ζουλάκης Χρήστος
 Καλογερός 'Εμμανουήλ
 Καλογερίδης 'Ιωάννης
 Καπενεκάκης 'Ιωάννης
 Καντουνάκης 'Αριστοφάνης
 Καντηλιεράκης Δημήτριος
 Κεχαγιᾶς 'Εμμανουήλ
 Κατσουλάκης Κωνσταντίνος
 Κονταδάκης Νικόλαος
 Κουράκης 'Αντώνιος
 Κουρῆς Γεώργιος
 Κριαρᾶς Παντελῆς
 Κουτσοκιάκης 'Ιωάννης
 Κοκολάκης Νικόλαος
 Κουβαριτάκης 'Ιωάννης
 Λεμπιδάκης Μπόλος
 Μανουσάκης 'Αντώνιος

Μαρκάκης Παντελῆς
 Μουστεράκης 'Ιωάννης
 Μαροκάρας Χρήστος
 Μεντσάκης Χαράλαμπος
 Μπυλταδάκης Νικόλαος
 Μαρκετάκης 'Ιάκωβος
 Μπραουδάκης Γεώργιος
 Μπυμπουνάκης Γεώργιος
 Μπονάκης Πέτρος
 Μπατσαρισάκης Μανώλης
 Μαρονικολάκης Βασίλειος
 Μαρονικολάκης Αιμίλιος
 Μήτσου Στρατάρης
 Ντίλλης 'Απόστολος
 Παπαδάκης Μανώλης
 Παπαδάκης Στέλιος
 Παπαδάκης Θεόφραστος
 Παρασοκάκης Νίκος
 Περβολιανάκης Νίκος
 Πουλιάκης 'Αριστομένης
 Σαρεϊδάκης 'Αντώνιος
 Σαρεϊδάκης Δημήτριος
 Σηφάκης Δημήτριος
 Σοφούλης Σπύρος
 Στραβουδάκης Βασίλειος
 Σκαμνάκης Νίκος
 Σκαμάγκας
 Σταυρουλάκης Στυλιανός
 Σκαλίδης 'Ιωάννης
 Σαπουνάκης Κώστας
 Τρουλλάκης Στέλιος
 Τοπολανάκης Κρίτων
 Τσαπάκης Γεώργιος
 Τζούγκαρης Βασίλειος
 Φουτάκης 'Ιωάννης
 Φιωτάκης
 Φουντουλάκης Εὐτύχιος
 Φραγκιαδάκης 'Ελισέος
 Ψούνης Βασίλειος
 Πῆτερ Ψιστ
 Σπανουδάκης 'Ιωάννης
 Τζεράκης Γεώργιος
 Ψυχουντάκης 'Αλκης

Ηβ' ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ

Ηα' ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΘΗΛΕΩΝ

Ηα' ΠΡΑΚΤ. Βου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

'Αδαμάκης Εὐάγγελος

Μαριβελάκης Γεώργιος
 Μαρογκουδάκης Ματθαῖος

'Αδάμη Σοφία
 'Αθανασάκη Μαρία

*Αποστολάκη Εὐαγγελία
 Βαϊδάκη Μαρία
 Βολουδάκη Εὐτέρπη
 Βουγιούκαλου Εὐαγγελία
 Γεωργιά Σταυροῦλα
 Γιαναντωνάκη Πόπη
 Δασκαλογορηγοράκη Ἀρχοντία
 Δερμιτζάκη Κυριακή
 Διαμαντάκη Ἑλένη
 Διαμαντάκη Σταυροῦλα
 Ζερβουδάκη Εὐανθία
 Καβουσιάκη Μαρία
 Καβρουλάκη Μαρία
 Καβαγιαννάκη Εὐφροσύνη
 Κελαϊδῆ Αἰκατερίνη
 Κελαϊδῆ Σοφία
 Κοββατζῆ Τζένη
 Κορτσαλιδάκη Μαρία
 Κουλάκη Χρυσῆ
 Κουριμπατζάκη Πολυξένη
 Κουριδάκη Μαρία
 Κουτουλάκη Κλειώ
 Κυριακάκη Σταματία
 Κυρικλάκη Χρυσοῦλα
 Μίντη Τοιάρχη
 Μακρατζάκη Ἀναστασία
 Μπραγκουδάκη Εὐαγγελία
 Μαρινάκη Ἄννα
 Μαυροδημητρούκη Ἀντωνία
 Μανροματάκη Ἐλευθερία
 Μούγλαλη Σοφία
 Μπασιά Ρίτα
 Μποτωνάκη Ἀντιγόνη
 Παγωνάκη Σπαράγγω
 Παπαγιαννάκη Κατίνα
 Παπαδάκη Στυλιανή
 Παπαντωνάκη Διλίκα
 Παπαντωνάκη Κυριακή
 Παπουτσιάκη Μαρία
 Πατερίκη Μαρία
 Παττακοῦ Ἄννα
 Πίτσου Κατίνα
 Σπανουδάκη Μαρία
 Σπυριδάκη Ἑλένη
 Σταυριανουδάκη Σοφία
 Τξιγκουνάκη Μαρία
 Τξιρατούδη Σούλα
 Τσαντιράκη Πόπη
 Τσουρουανάκη Ἀμαλία
 Φραγκιαδάκη Ἀργυρῶ
 Φραγκιάδου Μαίρη
 Φραγκούλη Εὐαγγελία
 Φρατζεσκάκη Ἀργυρῶ
 Χανιωτάκη Εὐτυχία
 Χατζηδάκη Ειρήνη
 Χρονάκη Χρηστίνη

ΗΒ' ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΘΗΛΕΩΝ

Γαϊτανάκη Γωγούλα

Γιαννακάκη Ἑλένη
 Κασιπατάκη Ἀντωνία
 Κανακά Μ-ρία
 Κουκουράκη Εὐτυχία
 Κουριδάκη Ἀναστασία
 Μανιουδάκη Τασούλα
 Μασαθάκη Ἡρώ
 Μοράκη Μαρία
 Μπισάκη Λίλιαν
 Νικολακάκη Ειρήνη
 Νιτσάκη Ἀργυροῦλα
 Ὁρφανίδου Σοφία
 Προβιδάκη Ἀργυρῶ
 Σπυροπούλου Σοφία
 Σταυριανάκη Ἑλένη
 Σταυροῦλακη Αἰκατερίνη
 Στούπη Κων)τία
 Τζεϊράνη Μερόπη
 Τζιτζικαλάκη Αἰκατερίνη
 Τρίκη Εὐριδίκη
 Τσικουδάκη Αἰκατερίνη
 Φανουργιάκη Καλλιόπη
 Φεραρόλη Ἀννούλα
 Φουτάκη Μαρίννα
 Χατζιδάκη Ἀγγελική
 Χουδάκη Μαρία
 Ψεγιαννάκη Παναγιωτάρα

ΠΡΟΤ. ΔΥΚΕΙΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Ἀνδρουλάκη Γεωργ. Γεωργία
 Γαλιάτσος Χρήστ. Ἐμμανουήλ
 Γαλιάτσου Ἴμμ. Θεοδώρα
 Γιακουμάκης Στυλ. Μιχαήλ
 Δασκαλάκη Ἐμμ. Ἀργυρῶ
 Καπαλάκης Στυλ. Ἀνδρέας
 Καλαϊτζάκης Δημ. Ἐμμανουήλ
 Καραγιαννάκη Νικ. Σοφία
 Κατάκης Ἰωάν. Γεώργιος
 Κατάκης Γεωργ. Ἰωάννης
 Κατάκης Κων)νου Ἰωάννης
 Κατσιφαράκης Ἀντ. Γεώργιος
 Κατσουλάκης Δημ. Ἰωάννης
 Κεραμιανάκης Βασιλ. Ἐμμανουήλ
 Κολοκυθῆς Ἀριστ. Κυριάκος
 Κουτουλάκης Ζαχαρ. Γεώργιος
 Κουτρούλης Γεωργ. Σταῦρος
 Μαρκουλάκης Ἰωαν. Μᾶρκος
 Μιχελάκη Χαραλ. Ἰωάννα
 Μπονατάκη Τζανῆ Χρυσῆ
 Μουσουράκης Γεωργ. Γεώργιος
 Ξενάκης Στυλ. Γεώργιος
 Παναγιωτάκη Θεοδ. Βρειθερίκη
 Παπαδογεωργόκης Ἰωάν. Κων)νος
 Παπίλαρης Θεοδ. Ἰωάννης
 Παπουτσιάκης Θεοδ. Δημήτριος
 Πεντάρης Παναγ. Ἰωάννης
 Πεντάρης Ἀνδρ. Κων)νος
 Πετρομιχελάκης Ἰωαν. Ἀντώνιος

Σταματάκη Σπυριδ. Ἄννα
 Στογγυλιάκη Ἀντ. Ειρήνη
 Φρατζεσκάκης Περικλ. Δημήτριος
 Χαροντάκη Ἴμμ. Εὐαγγελία
 Χλιοσιτάκης Εὐτυχ. Μιχαήλ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΣ

Βαρδουλάκης Εὐτόχιος
 Βιτσιλάκη Μαρία
 Βιτσιλάκης Ἐμμανουήλ
 Ζουριδάκη Ἀλέκα
 Ζουριδάκης Στυλιανός
 Καπαράκης Νικόλαος
 Κλεινάκης Ἀντώνιος
 Κλωνιζάκη Μαρία
 Κλωνιζάκης Γεώργιος
 Λιαπάκης Ἐμμανουήλ
 Λιαπάκης Παντελεήμων
 Λουπάκης Ἐμμανουήλ
 Μαθιουδάκης Ἰωάννης
 Μανιατάκης Ἀντώνιος
 Μανουσάκη Ἐλευθερία
 Μπουρδάκη Μαρία
 Παττακοῦ Ἰωάννα
 Περάκη Εὐαγγελία
 Πετριτάκης Ἀντώνιος
 Ποντικῆς Γεώργιος
 Πυροβολάκη Παρία
 Σγουράκη Κατίνα
 Τσιρώνης Σωτήριος
 Φιότη Ἀλέκα
 Φραγκουδάκης Ἐλευθέριος
 Φραγκιουδάκης Εὐτόχιος

ΗΔ' Γ. ΘΗΛΕΩΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ἀγγελάκη Χρυσῆ
 Ἀθανασίου Δέσποινα
 Ἀνδρουλιδάκη Ἀργυροῦ
 Ἀνδρουλιδάκη Φωτεινή
 Ἀποστολάκη Μυροσίνη
 Ἀστρινού Ρίτσα
 Βλάχου Φωτεινή
 Βογιατζάκη Δέσποινα
 Βουτυράκη Ρένα
 Γαβυλά Βαρβάρα
 Γαλροῦ Ἑλένη
 Γαλλιῆκη Εὐαγγελία
 Γλετζῆ Βιβῆ
 Γρηγοριάδου Μαρίκα
 Διαμανάκη Μαρία
 Δασκαλάκη Μίνα
 Δασκαλάκη Γίτσα
 Δορυφόρου Εὐαγγελία
 Δουλεγοράκη Γωγῶ
 Δράγαση Ἑλένη
 Δραμυτινοῦ Εὐαγγελία

Κατάκου Εὐαγγελία
 Καλλέργη Χρυσή
 Καννελάκη Εὐαγγελία
 Καννέλου Τασούλα
 Καρατζᾶ Ἀθηνᾶ
 Κατσιᾶ Ἀθηνᾶ
 Καφωάτου Μαρία
 Κολοκοτρώνη Εὐαγγελία
 Κορωνάκη Μαριολένη
 Κουμαντάκη Μαρία
 Κοτραμπασάκη Γεωργία
 Κουρκουλοῦ Νίκη
 Κουτσαφάκη Ἐλένη
 Κυριακάκη Παρασκευούλα
 Λαγγουβάρδου Εὐαγγελία
 Λιουδάκη Εὐθαλία
 Λίτινα Εὐαγγελία
 Λουκάκη Ἐλένη
 Λουτριανὰ Στέλλα
 Λυμπέρη Εἰρήνη
 Μαθιουδάκη Χρυσή
 Δετωράκη Ἐλένη

Ηβ' Γ. ΘΗΛΕΩΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μαμαλάκη Δήμητρα
 Μαραγκουδάκη Εἰρήνη
 Μαρκάκη Ἀλεξάνδρα
 Μαρκιανοῦ Ἰσμήνη
 Μαστοραντωνάκη Στυλιανή
 Μιχαλά Δήμητρα
 Μιχελάνη Ἀριάδνη
 Μονιάκη Μαρία
 Μοσχονᾶ Ἰωάννα
 Μπιρλιράκη Εὐαγγελία
 Μπριλλάκη Σοφία
 Νικολουδάκη Σμαράγδη
 Νουκάκη Ἰουλία
 Παπαδάκη Εἰρήνη
 Παπαδάκη Πελαγία
 Παπαδόσηφου Ἄννα
 Παπάζογλου Ἰωάννα
 Παπαλεξάκη Αἰκατερίνη
 Πατσουμά Κωνίνα
 Περαντωνάκη Ἀργυρῶ
 Πλειαδάκη Ἀφροδίτη
 Ποθουλάκη Βασιλική
 Πολλάκη Φωτεινή
 Πωλογεώργη Στέλλα
 Σαμψῶν Ἐλένη
 Σημαντηράκη Φωτεινή
 Σηφάκη Μαρία
 Σπανουδάκη Εἰρήνη
 Σταματάκη Πυλόνια
 Σταυριανὰ Ἐλένη
 Σταυρουλάκη Εὐαγγελία
 Σταυρουλάκη Χρυσή
 Σφηνιὰ Χαρὰ
 Ταταράκη Ἐλένη

Τσαγκαράκη Ἐλευθερία
 Φισουλά Αἰκατερίνη
 Φουρτίνη Χρυσή
 Φουσταλιεράκη Καλλιόπη
 Φρονιμάκη Εὐαγγελία
 Χατζηδᾶκη Εὐαγγελία
 Χριστοφοράκη Ἀσπασία
 Ψαρουδάκη Στέλλα
 Ψυλλάκη Στέλλα

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ἀγαπάκης Ἀλεξάνδρου Πέτρος
 Ἀγγουράκη Ἰωάννου Δήμητρα
 Ἀθουσάκη Ἰωάννου Νικομάχη
 Ἀθουσάκης Ἰωάννου Πολύχρονης
 Βαρδονικολάκης Δημ. Ἰωάννης
 Β λεγοῦνης Ἐμμ. Γεώργιος
 Βεληβασάκης Ἀποστ. Ἐμμανουήλ
 Βελησαβάνης Ἐμμ. Ἰωάννης
 Δουλιγεράκης Νικ. Ἐμμανουήλ
 Δαμιανάκης Σταῦρος
 Καρπαθάκης Μενελ. Ἐμμανουήλ
 Κεφαλάκης Μιχ. Ἀναστάσιος
 Κοκολάκης Ἐμμ. Ἰωάννης
 Κοσμαδάκης Ἐμμ. Χριστόφορος
 Κουφαλιτάκης Δημ. Γεώργιος
 Κουσαῖς Μιχαὴλ Γεώργιος
 Κριαράκη Μενελάου Μαρία
 Μανούσου Γεωργίου Μαρία
 Νιταδοράκης Ἐδᾶγ. Ἰωάννης
 Πυροβολάκη Ἐμμ. Εἰρήνη
 Σακαδάκης Νικολ. Ἀντώνιος
 Σαριδέκης Ἐμμ. Μιχαὴλ
 Τρουλάκη Ἐμμ. Ἀναστασία
 Τσαγκουρονή Ἰωάν. Αἰκατερίνη
 Ψυρολογάκης Ἀπ. Θεοφύλακτος

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΠΕΔΙΑΔΟΣ

Ἀσημινάκης Παύλου Μιχαὴλ
 Ἀσκιανάκης Ἰωάννου Μιχαὴλ
 Βασιλάκης Δημ. Ἐμμανουήλ
 Γαλανάκης Ἰωάν. Ἐμμανουήλ
 Γραμματικᾶκης Κωνίνου Γεώργιος
 Δασκαλάκης Ἐμμ. Ἰωάννης
 Δετοράκης Εὐσταθίου Ἐμμανουήλ
 Δηλαβεράκη Σάββα Εἰρήνη
 Δρακάκη Ἰωάν. Μαλαματένια
 Ζαμπουλάκης Ἐμμ. Ἀνδρέας
 Ζουραράκη Νικ. Πηνελόπη
 Ἰνιωτάκης Πέτρου Ἀριστείδης
 Καγιαμπάκης Ἐμμ. Γεώργιος
 Καμπάνη Κωνίνου Ἐλένη
 Καραμανωλάκη Κωνίνου Καλλιόπη
 Κιοστεράκης Ἐδᾶγ. Ὁρέστης
 Κολυβάκη Θρασ. Γεωργία

Κουμαρτζάκης Τηλεμάχ. Κωνίνο
 Κουντάκης Παντ. Στυλιανός
 Κουρῆς Νικ. Γεώργιος
 Λαμπράκης Ζαχ. Ἐλευθέριος
 Μαραυγάκης Κωνίνου Ἐλευθέριος
 Ξεζωνάκης Ἐμμ. Δημήτριος
 Ξηρουχάκης Δημ. Ἐμμανουήλ
 Παπαδάκη Ἰωάννου Μαρία
 Παπαδάκης Κωνίνου Ἐμμανουήλ
 Παπουτσάκης Ἐμμ. Παντελής
 Πατεργιαννάκη Ζαχ. Μαρία
 Πετρόκης Γεωργ. Ἐμμανουήλ
 Σγουράκης Ἰωάννου Δράκων
 Σταθάκης Γεωργ. Χαράλαμπος
 Σταυρακάκη Γεωργ. Στυλιανή
 Στρατάκης Ἐμμ. Γεώργιος
 Σωμαράκης Στυλ. Σπυρίδων
 Τσικαλάκης Ἰωάν. Γεώργιος
 Τσιριγωτάκης Γεωργ. Εὐάγγελος
 Τσιμενάκης Γεωργ. Ἰωάννης
 Τσιμενάκης Ἐμμ. Μαθαῖος
 Τσολάκης Νικολ. Ἰωάννης
 Φουντουλάκης Ἀνδρέου Εὐάγγελος
 Φραγκιαδουλάκης Γεωργ. Βασίλ.
 Χαλκιαδάκης Ἰωάν. Φώτιος
 Χαλαλαμπάκης Ἰωάν. Ἐμμανουήλ
 Χαλαλαμπάκης Δημ. Ζαχαρίας
 Χουρδάκη Ἰωάν Μαρία
 Χουρδάκη Δράκου Ἐμμανουήλ
 Χουρδάκης Νικ. Μιχαὴλ

ΓΥΜΝ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πεδιαδίτης Στέλιος
 Πατεράκης Κωνίνο
 Χατζημιχαὴλ Κωνίνο
 Μαρῆς Νικόλαος
 Καρτέρης Ἐμμανουήλ
 Φιορέτζης Νικόλαος
 Πλακάκης Ἐμμανουήλ
 Πεδιαδίτης Σταῦρος
 Λαζαράκης Κωνίνο
 Πατεράκης Νικόλαος
 Πάγκαλος Ἰωάννης
 Χαδάκης Νικόλαος
 Μανδουράρης Ἐμμανουήλ
 Ματθαϊάκης τοῦ Μιχαὴλ
 Ματθαϊάκης τοῦ Ἐμμανουήλ
 Φραγκιαδούλης Μιχαὴλ
 Μπαρπούνης Γεώργιος
 Τυράκης Χαρίλαος
 Ἀρετάκης Στυλιανός
 Ρουκουτάκης Θεόδωρος
 Τζομπανάκης Ἀντώνιος
 Μαυρικᾶκης Ἰωάννης
 Σπανάκης Νικόλαος
 Λασιωτάκης Στέλιος
 Κασσωτάκης Πέτρος
 Φιορέτζης Γεώργιος

ΑΡΜΟΝΙΑ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗ

Ἄκουμπισμένη στὸν κορμὸ τῆς γέρικης ἑληᾶς ἀγγάντευα τῶν χωραφιῶν τ' ἀγριολούλουδα καὶ τῶν κήπων τὰ πολυφροντισμένα ἄνθια καὶ ἀνθάκια. Ὅλα γύρω ἦσαν γαλήνια μαγευτικά

Ἡ ἁρμονία τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς σιωπῆς σκλάβωνε τὴ ψοχὴ μου. Τῶν περβολιῶν τὰ κόκκινα τριαντάφυλλα καὶ οἱ μ' κροκάμωτες μοσκιές, τὰ πολυχρώμα γαρύφαλλα, οἱ μενεξέδες καὶ τὰ ζουμπούλια γέμιζαν τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὸ μεθυστικὸ τους ἄρωμα.

Οἱ περικυκλάδες ἀγκαλιασμένες σφιχτὰ μὲ τοὺς τοίχους καὶ τὰ παράθυρα φαίνονταν σὰ νὰ πάλευαν ποῖος θὰ ρίξει τὸν ἄλλο. Λογιῶν-λογιῶν πουλάκια φτερούγιζαν ζευγαρωτὰ ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο, ἐπαίζαν τὸ χιρούμενο κνημητὸ τους, ἔπλεκαν μ' ἐπιμέλεια τὶς φωλίτσες τους πάνω στὶς φουντινιές τοῦφες τῶν κλαδιῶν καὶ ἔψελναν τραγούδια θεῖα.

Τοῦ γλυκόλαλου ἀηδονιοῦ ἡ τρεμουλιαστὴ φωνὴ ἀκουγόταν μέσ' ἀπ' τὶς πυκνὲς βατουκλιάδες καὶ πρὸ πέρα τὸ ἀκομπανιάρισμα τοῦ κότσουφα. Στὴν ἄκρη τῆς λίμνης κορδώνονταν μὲ περηφάνεια οἱ

φαντασμένες καὶ κοροῖδεῦτες σοκολίδες καὶ ἔκαναν τέχα πρὸς θὰ πνιγοῦν στ' ἀσάλευτα κίτρινωπὰ νερὰ τῆς.

Πέρα στὶς πλαγιὲς ἀκουγόταν τὸ κροτῆλισμα τῆς πέροδικας καὶ ἐκεῖ ψηλά, στοὺς στρογγυλοὺς λόφους, ἡ φωνὴ τοῦ κούκου ἀντιλαλοῦσε στὰ βράχια καὶ στὶς λαγκαδιές. Οἱ πολυχρώμες καὶ πλουμιστὲς πεταλοῦδες πετοῦσαν ἀ ἀλαφρα ἀπὸ ἄνθος σὲ ἄνθος καὶ ἀπέθεταν σ' αὐτὰ τὸ χυμὸ τῆς δημιουργίας...

Ἀπὸ μακρὰ ἀκουγόταν τὸ μοιρομύρισμα τοῦ ποταμοῦ, ποὺ χόριζε καταμεσὶς τὸν κάμπο, καὶ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ στενὰ περάσματα τῶν γύρω βουνῶν, ξεπρόβαιναν κοπιᾶδια ἀγριῶν περιστερῶν.

Ὁ οὐρανὸς ἀγκαλιασμένος μὲ τὶς λουλουδιὰσμένες κορυφὲς τῶν βουνῶν, καὶ ὁ ἥλιος παιχνιδιάρικε μὲ διάφορα μικρὰ συνεφάκια καὶ τραβοῦσε τὸ δρόμο του ὥσπου νὰ κρυφτῆ πίσω ἴπ' τὴ ράχη τοῦ μεγάλου βουνοῦ. Ὅλα εἶχαν ζωὴ!.....

ΣΟΝΙΑ ΜΟΥΓΛΑΛΗ

Η' Κλασσικοῦ

Λεμπιδάκης Ἰωάννης
Λεμπιδάκης Ἐμμανουήλ
Γραμματικᾶκης Γεώργιος
Κοντογιάννης Γεώργιος

ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

Ἀνδρουλάκης Γεώργιος
Ἀνδρουλιδάκης Παῦλος
Ἀρβανίτης Ζαχαρίας
Ἀσπράδάκης Κων(τ)ίνος
Ἀρετάκης Ἐμμανουήλ
Βουτυράκης Θεόδωρος
Γαδιανάκης Ἰωάννης
Γαρεφαλάκης Μανώλης
Γαλετάκης Ἀντώνιος
Λανδουλάκη Σοφία
Δακραδάκης Νικόλαος
Ἐλευθεράκη Μαρία
Ζαφειράκης Γεώργιος
Ζαχαράκης Γεώργιος
Ἡμδέλης Ἐμμανουήλ
Καλαμπόκη Μαρία
Κοκινάκη Μαρία
Κολυδάκη Ρένα

Κοντικᾶκης Μιχαήλ
Κοκολάκης Ἰωάννης
Καφεσάκης Νικόλαος
Κουκουράκης Γεώργιος
Κριτωτάκη Ἄννα
Κριτωτάκη Μαρία
Μακρινάκης Νικόλαος
Μανιαδάκης Εὐάγγελος
Μαζονάκης Μιχαήλ
Μακρινάκη Ἀρετὴ
Μαμαντάκη Καλλιόπη
Μετσογιαννάκης Γεώργιος
Μετζάκη Ζαμπία
Μητσακάκης Ἰωσήφ
Μπαριτάκη Ἄννα
Μουλιανιτάκης Νικήτας
Μιασουδάκης Ἰωάννης
Μπελιμπασάκη Ἐριέτα
Θαλασσινοῦ Μαρία
Μυλωνάκη Σταυρούλα
Νικηφοράκης Γεώργιος
Παπαδάκης Ἐμμανουήλ
Παπαδάκη Ἀγάπη
Πατεράκης Στυλιανὸς

Περάκη Ἑλλη
Περάκη Μαρία
Περάκη Ναυσικᾶ
Περάκης Γεώργιος
Περγογιαννάκης Χριστόφορος
Πουλακάκη Ἡλέκτρα
Συλλιγνάκη Μαρία
Σαρινάκη Μαρία
Σαντιπαντάκης Νικόλαος
Σταυρακάκης Κων(τ)ίνος
Σταυρακάκης Μανώλης
Σταυρακάκη Ἐλένη
Σποράκης Γεώργιος
Σπετωτάκη Ἀσπασία
Τσαντάκης Κων(τ)ίνος
Τσαντάκη Χαρίκλεια
Τσικαλάκης Ἐμμανουήλ
Τσικαλάκη Ἐρμιόνη
Φιλιππάκη Δέσποινα
Φραγκιαδάκη Ἐλένη
Φραγκιαδάκης Μιχαήλ
Φραγκιαδάκη Σοφία
Φραγκιαδάκης Στυλιανὸς
Φυγετάκη Φρειδερίκη
Λαγουδάκη Αἰκατερίνη

“ Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ,, 1956 - 1957

14ον τεύχος... Κι' όμως χθές μόλις κυκλοφόρησε το πρώτο. 'Αλήθεια! Πόσο άπατηλό μας φίνεται, πόσο πρηνό υθέ-νιο, πόσο ψεύτικο. Κύλισε ένας χρόνος μέσα σε λίγες μέρες. "Ενας χρόνος με λαχτάρες, λύ-πες, άγωνίες χαμόγελα, καρ-διοκτύπια. "Ενας χρόνος που στο διάβα του άφησε κάτι παραπάνω από ότι οι άλλοι άφίνουν. "Ενας χρόνος που—για μας τουλάχισ-τον—είναι ο ποιός σοβαρός, ο ποιός άυστηρός, ο ποιός καλός μά-κι' ο ποιός σκληρός.

Σταματώ με έκσταση και ά-ναπολωτό πα ελθόν, Χίλια σρ-να σθήματα πνίγουν την ψυχή μου κι' ένας πόνος δονεί τις χορ-δές του είνι, ένας πόνος βρ-ρύς που τα δίχτυα του άπλώ-νονται όλο και ποιός πολύ σαν σκέφτομαι τον όριστικό μά αναγ-καίτο χωρισμό, από το ποιός ό-μορφο της ζωής μας κομμάτι.

Δέν άφίνει ο πόνος τά χείλη να μιλήσουν, όμως άς μιλήσουν ή σωπή—ή μεγαλύτερη κραυ-γή—και των ματιών μας τά δάκρυα

'Η συγκίνηση και ή θλίψη σφίγγουν τή καρδιά, μά άς κλά-ψη και κείνη στερνή φορά ένα τέτοιο κλάμα...

'Αναπητοί συμμαθηταί και συμμαθήτριαι, συνεργάτες μας πιστοί. 'Από τό βάθος της ψυ-χής μας βγαίνει τό στερνό χαί-ρε, μά σταματά στα χείλη και τά κάνει να τρέμουν και να σι-ωπούν. Δέν θέλουν να μιλή-σουν λές και ζητούν να σταμα-τήσουν τό κύλισμα, τό χρόνο, τή μοίρα. Δέν θέλουν να πι-στέψουν στη σκληρή άλήθεια. Θέλουν να ζήσουν ο' ένα έφή-μερο μά γλυκό ψέμμα

Άγνια δέν βρίσκονται στο λεξιλόγιό μας τόσο δυνατά να

σάς εκφράσωμε την άπέραντη εύγνωμοσύνη για την άληθινή αγάπη και στοργή που δείξατε για τον ύψηλόν προορισμόν του περιοδικού, που σας έγινε ο πολυτιμώτερος σύντροφος, τό μόνο σταθερό δημοσιογραφικό μαθητικό βήμα

Μιά τέτοια άποστολή, με τις άφάνταστες δυσκολίες, που μονάχα όσοι άνακατεύτηκαν ποτέ σε παρόμοια μπορούν να ξέρουν, φαίνεται από τά άποτε-λέσματα άν έξετελέσθη έπιτυ-χώς.

Τι κατόρθωσε και τι δέν κα-τόρθωσε έσεις, οι μεγάλοι κρι-τές μπορείτε να ξέρετε 'Αλλά μονάχα άν κάποιος λάβη ύπ' όψιν του, ότι κατορθώσαμε στη σημερινή έποχή, να κρατήσωμε ένα περιοδικό μαθητικό, δεκα-πενθήμερον σε τακτικωτάτη κυ-κλοφορία, δικαίως μπορεί να πη κανείς ότι έπραγματοποιήσα-με ένα πραγματικώς μεγάλο ά-θλο, χωρίς να θεωρηθη μία έ-γωϊστική δήλωση.

Τό περιεχόμενό του, καθα-ρώς μαθητικό, νομιζόμεν ή μάλ-λον πιστεύομεν ότι άνταπεκρί-νετο εις ό,τι καθέννας ζητούσε.

Τό χρονογράφημα, ή έκθε-σις, τό εύθυμογράφημα, τό διή-γημα, ή ποίησις, τά μαθητικά και άθλητικά νέα ή πλουσιωτά-τη πνευματική σελίδα, έδωσε άφθονη πνευματική τροφή στους μαθητάς, ώστε να αναπτύσσουν τό ένδιαφέρον τους και να δι-δουν τόσες φορές τό θάρρος στον μαθητή να έκθέση τις σκέ-ψεις του να δοκιμάση την ίκανό-τητά του εις την διήγησιν, την ποίησιν κ.λ.π.

Διότι αυτός είναι ο σκοπός και προορισμός του περιοδικού: Να βοηθήση τους άδυνάτους και να αναδείξη τά ταλέντα

που με ύπερηφάνεια μπορούμε να πούμε ότι είναι άρκετά σε όλους τους κλάδους. Δέν πρέ-πει να φύγουν άπαρατήρητα τά γνωστά σας όνόματα, Πολυρά-κις, Πρατικάκη, Φθενάκης, Ζω-γραφάκης, οι Μητσακάκης, 'Α-εράκη Αίκ., Φυτράκης, Φραγκια-δάκης κ.λ.π. Πολλές φορές ό-μως δέν κλείσαμε τις σελίδες μας σε μέτριες συνεργασίες, άν και τοϋτο ήτο αίτία σχολίων εις βάρος μας.

Είναι πράγματι άπίστευτο με τί ένθουσιασμό και αγάπη έδέχθησαν τά Κρητικόπουλα έ-φέτος τό περιοδικό

Μετά την κυκλοφορία κάθε τεύχους έκατοντάδες γράμμα-τα έρχόταν άπ' όλες τις Κρή-της τις μεριές.

'Η άλληλογραφία είναι ή τρα-νωτέρα άπόδειξις για την άξια και την έπίδραση που έχει ένα τέτοιο περιοδικό.

Μας τό κατηγορήσαν πως είναι έφημερίδα, σε ποιότητα χαρτιού χωρίς καρφίτσα κ.λ.π. αλλά άς ξέρουν ότι ένα περιο-δικό κρίνεται πρώτα από την ύλη, την κανονική κυκλοφορία του και ύστερα από την έμφά-νιση. 'Αλλά έκτός από αυτό είναι 15θήμερο και θά χρειάζό-ταν διπλάσια έξοδα.

Θεωρούμεν χρέος μας να εύ-χαριστήσωμε τον σεβαστόν μας Γενικόν 'Επιθεωρητή κ. Κ. Μπαλαγιάννη, τον Γυμνασιάρ-χη μας κ. Ν. Κακαβελάκη διά την ήθικην τους συμπάρασταση καθώς και όλους τους κ. κ. Γυμνασιάρχας και Καθηγητάς της Κρήτης. Τόν καθηγητήν μας κ. Σπ. Μαρκουλάκη, ο όποιος ήτο υπεύθυνος και έπαξίως δι-ηήθυνε τό περιοδικόν μας, πα-ρακολουθούντα και διορθώνον-τα τάς συνεργασίας, θά εύγνω

'Αγαπή οί μας φίλοι, συμμαθητρίαι κί συμμαθηταί μας, με τό παρόν τεύχος σας αποχαριζοῦμε διά τ'ο σχολικόν έτος 1956 - 57. Δέν ξερότε πόση είναι ή λύση μας πού χάνομε τήν τακτική μας δεκαπενθήμερη άλληλογραφία, αλλά μένομε με τήν έλπίδα ότι οι καλοί μας φίλοι και συνεργάτες, θά είναι πάντοτε φίλοι μας. Τό περιοδικό μας συνέδεσε όλους μαζί μαθητρίαι και μαθητάς τής Κρήτης σέ ένα φιλικό σύνολο, σέ ένα γ'ώριμο περιβάλλον. Η γνωριμία μας αυτή θά παραμείνη και εις τό μέλλον όταν πιά σπουδασαί ή πολιταί θά συναντώμεθα και θά ένθυμούμεθα τό περιοδικό μας, τόν κοιό μας αυτό σύνδεσμο ένα δλόκληρο σχολικό έτος.

'Απαιτούμε και σήμερα στά τελευ

ταία σας γράμματα άγαπητοί μας συμμαθητρίαι και συμμαθηταί μας.

Ριτσάκη Περσεφόνη ευγ. Γ. Θ. Χ. Έγκρίνεται.

Δερμιτζάκη Στεῦρον Ζ' Γ. Ίερ. Φίλε μας πολύ σέ ευχαριστοῦμε διά τό τόσο ένθουσιαστικά λόγια σου. Δεχόμεθα με χαρά τήν συνεργασία σου. Η δημοσίευσις πρὸς τό παρόν δύσκολη λόγω έλλείψεως χώρου. 'Από τό έπομενόν σχολ. έτος θά συνεργασθώμεν.

Δαβράδου Κωνίνον Ζ' Γ. Νεαπ. Σέ ευχαριστοῦμε ότι γράψαμε εις τόν προηγούμενον.

Μαθουδάκη Ίω, Η' Γ. Παλαισχ. 'Ελήφθησαν. Σέ ευχαριστοῦμε διά τήν φιλικήν μας συνεργασία.

'Αντωνεβραδάκη Γ. Ε' Γ. Πκλ. Τά μαθητικά ανέκδοτα καλά.

Καλαντζάκη Άννα Γ. Σητεία. Καλή ή συνεργασία σου αλλά δέν εοτάλη έγκαίρω.

Κασσωτάκη Ίωάν. 'Αργυρ. Ρεθ. Φίλε μας και καλαιε συνεργάτη πολύ σέ ευχαριστοῦμε, διότι δέν ξεχιάς τό περιοδικό σας, πού τόσο τό αγαπήσατε και σάς αγάπησε.

Δασκαλάκη Άνδρ. Ζ' Α' Γ. Α. Ρ. Καλέ μας φίλε πολύ σέ ευχαριστοῦμε και έμεις. Συμφωνοῦμε ες τούς λογαριασμούς σου. Θά φροντίσωμεν.

Τζωρτζάκη Άννα Δ' Γ. Σητείας Σέ ευχαριστοῦμε. Θά εξαριτηή από τόν χώρο πού θά διαθέτωμε.

Θεοδωράκης Γεωργ, Ζ' Έκκλ. Σχ. 'Ότι και σ'ήν άνωτέρω.

Κανσταντόπουλον Άθην. Καθ. Γυμν. Βευκελιών. Σας ευχαριστοῦμε θερμῶς. Μας συγκινεί ή διάθεσις και προσφορά σας. Η δημοσίευσις θά εξαριτηή από τόν χώρο πού θά διαθέταί τό περιοδικόν διότι είναι τό τελευταίον τεῦχος και ή ύλη έχει δ θεϊ ήη εις τό τυπογραφείον.

Καρύδην Γεώργιον Γυμν. Άγίου Νικολάου. Σέ ευχαριστοῦμε. Τό ανέκδοτο έχει ένδιαφέρον.

Φυτράκη Χαρ. Γυμν. Βευκελιών. Καλέ μας φίλε και συνεργάτη πολύ σέ ευχαριστοῦμε. Τό περιοδικό σέ ευγνωμονεί διά τήν τόσην φροντίδα σου. Μένομε σύμφωνοι. Η δημοσίευσις συνεργασιών είναι δύσκολος πλέον, διότι έβλεπισε ή ύλη τοῦ περιοδικού. 'Επιφυλατιόμεθα διά τό προσεχές σχολ. έτος.

'Αερική Αίκ. Ταξ Η' Γ. Θ. Η. Πολύ σέ ευχαριστοῦμε διά τήν τόσο καλήν συνεργασίαν σου. Δυστυχῶς ο χώρος πιά είναι πεπρωμένος. Είς τόν μεθούριον ελεύθερον στίβον σου εὐχόμεθα κάθε πρόδοον, διότι προβλέπομεν ένα ταλέντο πού κρύβεις.

Καταράκη Μιχ. Η' Γυμν. Πόμπιας. Σέ ευχαριστοῦμε καλέ μας φίλε. 'Ελήφθησαν.

Τζουκνάκη Έμμ. Ταξ. Η' Γυμν. 'Αρρ. 'Ηρ. Ευχαριστοῦμε. Η δημοσίευσις εξαριτίζεται από τόν χώρο.

Παπαγεωργίου Κ. Α' Γ. 'Αρρ. 'Ηρ. Καλό. Η δημοσίευσις εξαριτίζεται από τόν χώρο τοῦ περιοδικού.

Πρακτικάκη Νουζα. Τό περιοδικό ποτέ δέν θά λησμονήση τήν συμβολή σου. Δυστυχῶς πλέον ο χώρος περιορισμένος.

Νίκη Κουρικουλεῦ, Στέλλα Παλογιώρα. Ευχαριστοῦμε πολύ δ'α τό ένδιαφέρον σας.

Μούγαλη Σόνια. 'Επίσης. **Κυριακάκη Μανώλην Βεν Δημοτικόν Σχολείον Ταξ. ΣΤ.** Καλό τό ποιηματάκι σου.

Κεββετζή Εὐγενία. Σέ ευχαριστοῦμε. 'Ο χώρος κανονίζει τήν δημοσίευσιν πλέον.

'Εκ μέρους τής Μ. Η. **ΑΛΚΗΣ ΨΥΧΟΥΝΤΑΚΗΣ**

μονοῦμεν πάντοτε διά τήν τόσον άφιλοκερδή συμβλή του εις τόν τομέα αυτόν τής Μαθητικής προόδου.

Ευχαριστοῦμε επίσης όλους τούς συνδρομητάς και συνεργάτας μας καθὼς και κάθε ένα πού συνέβαλε διά τήν έξύψωσιν γενικά τοῦ περιοδικού.

Πιο πολύ επίσης ευχαριστοῦμε τούς ανταποκριτάς μας διά τό δύσκολον και βαρὺ έργο πού ανέλαβαν, όπως και όλη τήν συντακτική έπιτροπή τοῦ περιοδικού, διά τούς τόσους κόπους και φροντίδας πού κατέβαλλαν κάθε δεκαπενθήμερο. Δημοσιοῦμε κατωτέρω τά όνόματα τής μεγάλης συντακτικής έπιτροπής τοῦ περιοδικού πρὸς παντοτεινὸ ένθῦμο τής συνεργασίας μας, τής φίλιας μας και τοῦ δεσμοῦ μας ένα δλόκληρο σχολικό χρόνο.

Τό μεγαλύτερο βάρος φυσικά έπεσε σιό Β' Γυμνάσιον 'Αρρ. Χανίων, τό όποιον ειχε και τήν εὐθύνην τής κανονικῆς έκδόσεως και κυκλοφορίας τοῦ περιοδικού.

Τήν συντακτικήν έπιτροπήν τοῦ Β' Γυμνασίου άπετέλεσαν οί 'Αλκης Ψυχουντάκης (έπί τής ύλης) Μανώλης Γεωργιανάκης (διαχειριστής) Μανώλης Παπαδάκης, Μπουλταδάκης Νίκος και Γεώργ. Μαραβελάκης (πνευμ. σελίδα).

Γυμν. Θηλ. Χανίων : Φεραρόλη Άννα, Βαϊδάκη Μ., Καυκαλά Μ., Ντουσάκη Α.

Πρότυπον Λύκειον : Παναγιωτάκη Φρειδ.

Γαλλική Σχολή : 'Αλεξία Κοτσιφάκη.

Βουκολιών : Χαράλ. Φυτράκης

Κανδάνου : Νίκη Δαμηλάκη.

Κολυμβαρίου : Γ. Χριστοδουλάκης

'Αλικιανού : Σταμ. Διονάκης.

Βίμου : Μιχ. Σταυρουλάκης.

Παλαισχώρας : Ίω. Μαθουδάκης.

Καστελλίου Κισ. Χαρίλ. Κουνελάκης.

Θηλέων Ρεθύμνης : Νίκη Κουρκουλου, Στέλλα Παλογιώρα.

Αορ 'Αρρ Ρεθύμνης : Άνδρ. Δασκαλάκης.

Θηλέων 'Ηρακλείου : Ίωάννα Δρεσιτάκη.

Α' 'Ηρακλείου : Παναγ. Σπαθράκης

Β' 'Ηρακλείου : Έμμ. 'Αστουρνάκης.

'Εμπορ. 'Ηρακλείου : Κων)νος Δάκας.

Λύκειον «Κοραής» : Μιχ. Ρωμάνος.

Σητείας : Μιχ. Φραγκιαδάκης.

'Ιεραπέτρας : Ίομήνη Σαριδάκη.

'Εμπ. 'Ιεραπέτρας : Νίτσα Τσιρακάκη, Κατίνα Κωνστανταράκη.

'Αγίου Νικολάου : Ν. Ζερβάκης.

Νεαπόλεως Κων)νος Τζαγκουρνής.

Βιάννου : Ζαχ. Βελεγράκης.

Πόμπιας : Μιχ. Καταράκης

Καστελλίου Πεδιάδος : Έμμ. Δετοράκης.

'Αρχαλοχωρίου : 'Οδυσσ. Φασουλέτος.

'Αρχανών : Δημ. Μιλλιαγράκης.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ 14ον τεύχος τοῦ παρόντος σχ. ἔτους ἡ «Μαθ' Ἠχώ» κλείνει τὸ ἕκτον τῆς ἔτους. Μία προσπάθεια καὶ ἕνας θρίαμβος στὰ μαθητικά χρονικά τῆς Κρήτης πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ ἔργον τῆς. Ἀκόμη πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ τὰς προϊσταμένας ἐκπαιδευτικὰς ἀρχὰς ὡς ἕνα βῆμα προόδου εἰς τὴν καθόλου ἐκπαιδευτικὴν κίνησιν τῆς Κρήτης. Εἰς τὰς στήλας τοῦ περιοδικοῦ καθρεπτίζεται ἀνάγλυφος ἡ πνευματικὴ ὀριμότης καὶ ἡ ἀξία τῶν χιλιάδων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Γυμνασίων τῆς Κρήτης, οἱ ὁποῖοι χωρὶς ἐξαιρέσεων ἀπετέλεσαν τὸ συντακτικὸν ἐπιτελεῖον τοῦ περιοδικοῦ σὲ ὅλα τὰ θέματα τῶν θεωρητικῶν καὶ θετικῶν ἐπιστημῶν, Ἡ τακτικὴ ἀνά δεκαπενθήμερον ἐκδόσεις, ἡ τακτικὴ διόρθωσις καὶ κρίσις τῶν συνεργασιῶν, ἡ συνεχῶς ἀυξανομένη εὐγενὴς ἀμιλλα, ἡ γνωριμία μὲ ὅλα τὰ γυμνάσια, ἡ ἀπασχόλησις χιλιάδων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μὲ τὰ περιεχόμενα τοῦ περιοδικοῦ, ὁ παφθαμερισμὸς ἄλλων ἐπιβλαβῶν ἐντύπων, ἡ ἀνάδειξις τόσων καὶ ὄσων κρυπτομένων ταλέντων καὶ τέλος ἡ ἠθικοθρησκευτικὴ καὶ ἐλληνοχριστιανικὴ γραμμὴ τοῦ περιοδικοῦ, συνέτειναν τὰ μέγιστα εἰς τὴν γυνικὴν μόρφωσιν καὶ ἐβοήθησαν τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἀγωγῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναλάβει ἡ πολιτεία διὰ τῶν σεβαστῶν μας γυμνασιαρχῶν καὶ καθηγητῶν.

Ο ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ ΜΑΣ κ. ΝΙΚ. ΚΑΚΑΒΕΛΑΚΗΣ συμπληρώσας τὰ ἔτη ὑπηρεσίας του εἰς τὴν δημοσίαν ἐκπαιδευσιν πληροφοροῦμεθα, ὅτι πρόκειται νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολ. ἔτους, Οἱ μα-

θηταὶ τοῦ Β' Γυμνασίου μὲ πραγματικὴν θλίψιν καὶ πόνον πληροφοροῦνται τὴν ἀνωτέρω λιλαν δυσάρεστον δι' αὐτοὺς εἰδησιν. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθοῦν τὸ Β' Γυμνάσιον Χανίων χωρὶς τὸν δημιουργὸν καὶ τὸν ἐμπνευστὴν του, χωρὶς τὸν πραγματικὸν του πατέρα, χωρὶς τὸν καλὸν τους γυμνασιάρχην, τὸν γλυκομίλητον, τὸν εὐγενῆ, τὸν φίλον τους γυμνασιάρχην, ὅπως τὸν γνώρισαν οἱ χιλιάδες μαθηταὶ τοῦ Β' Γυμνασίου τῶρα καὶ ὀκτῶ χρόνια;

Ἄλλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Β' Γυμνασίου διὰ τὸ περιοδικὸν τους, τοῦ ἐκφράζουσι τὴν ἀπειρὴ εὐγνωμοσύνην τους καὶ τοῦ χαρίζουσι καὶ μοναδικὸν τους δῶρον, μίαν γωνιά στὴ θύμησίν τους, γιὰ νὰ μὴν ἐτόν λησμονήσουσι σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ οὔτε αὐτοί, ἀλλὰ οὔτε οἱ ἀπόγονοί τους διότι ἀξίζει τοῦ καλοῦ μας Γυμνασίου κ. Νικολάου Κακαβελάκη μίαν τέτλια τιμὴν, ὁ ὁποῖος μὲ τόση λεπτότητα καὶ ἐπιστημονικὴ κατάρτιση διήθυεν τὸ Β' Γυμνάσιον, τὸ ὁποῖον σήμερον μὲ τὸ δίκην του ὑπερηφανεύεται, διὰ τὰς τόσας ἐπιτυχίας τῶν τελειοφοίτων του εἰς

ὅλας τὰς ἀνωτέρας καὶ ἀνωτάτας Σχολὰς

ΔΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΦΟΡΑΝ ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ περιοδικοῦ ἐρχόμεθα σὲ ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς ἀγαπητοὺς μας ἀνταποκριτάς. Πρῶτα-πρῶτα τοὺς εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν συμβολὴν τους καὶ τὴν συνεργασίαν τους τὴν ἀφιλοκερδῆ. Ἡ γνωριμία μας μὲ αὐτοὺς θὰ παραμείνῃ παντοτεινὴ φίλια. Ἐλπίζομεν νὰ δοθῇ εὐκαιρία νὰ γνωρισθῶμεν καὶ προσωπικῶς. Τὸ περιοδικὸν μας, μᾶς συνέδεσε πολὺ στενά. Διὰ τελευταίαν φορὰν παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καλοὺς μας φίλους, τοὺς ἀγαπητοὺς μας ἀνταποκριτάς καὶ συνεργάτας νὰ ἐξοφλήσουσι τοὺς λογαριασμοὺς των, διὰ νὰ πληρώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ βαρεῖα χρέη ποὺ εἶναι χρεωμένον τὸ περιοδικόν εἰς τὸ τυπογραφεῖον Ἐπολογίζομεν ὅταν μᾶς ἀποσταλοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ γυμνάσια τὰ καθυστερούμενα θὰ ἐξοφλήσωμεν καὶ ἡμεῖς.

Οἱ ἀνταποκριταὶ μας νὰ κάμουν λογαριασμὸν τὸ ταχύτερον, νὰ εἰσπράξουν τὰ καθυστερούμενά τους καὶ νὰ μᾶς στήλουν ἐξόφλησιν. Νὰ ἀφαιρέσουσι ὅλα τους τὰ ἔξοδα, τὰ ἀπώλητα, τὰ δωρεάν, τὰ ἀπώλητα νὰ μᾶς ἐπιστρέψουν. Δὲν θέλομε νὰ μείνῃ κανεὶς ἀνταποκριτὴς μὲ ἐκκρεμεῖς λογαριασμοὺς, διὰ νὰ μὴν ἀναγκασθῶμεν νὰ τοῦ γράψωμεν ἰδιαίτερως. Μόλις λάβετε τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τὸ ταχύτερον νὰ γίνῃ ἡ ὀλικὴ ἐξόφλησις. Ζητήσετε τὴν συνδρομὴν τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν καθηγητῶν σας. Θὰ περιμένωμεν τακτοποιήσιν ἀπὸ ὅλους ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος.

Ἐπεύθυνος ὕλης
ΣΠ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ
Κυδωνίας 23

Προϊσταμένος Τυπογραφείου
Στυλ. Χρ. Χατζημιχαήλ
Ὁδὸς Λίμνης (Ὁπισθεν Ἁγίου Λουκά)